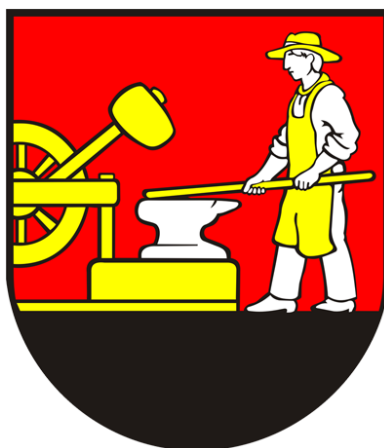

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
ZEMPLÍNSKE HÁMRE NA OBDOBIE 2016 – 2023**

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre na obdobie 2016 - 2023
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Snina, obec Zemplínske Hámre
Dátum schválenia PHSR:	
Číslo rozhodnutia OÚ Snina o posudzovaní vplyvov na ŽP	
Obdobie platnosti:	2016 - 2023
Verzia	1.0

1	Úvod.....	5
1.1	Obsah dokumentu.....	5
1.2	Súlad s východiskovými koncepčnými dokumentmi.....	7
2	Základné informácie o obci	10
2.1	História obce	11
2.2	Geografická poloha	11
2.3	Prírodné pomery a klíma	12
2.4	Krajinná štruktúra.....	16
3	Analytická časť	18
3.1	Analýza vnútorného prostredia	18
3.1.1	Demografia.....	18
3.1.2	Bývanie.....	22
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť.....	22
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť	26
3.1.4.1	Občianska vybavenosť	26
3.1.4.1.1	Vzdelávanie	26
3.1.4.1.2	Šport, športové zariadenia a rekreácia	26
3.1.4.1.3	Zdravotníctvo.....	27
3.1.4.1.4	Sociálne služby	27
3.1.4.1.5	Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky	27
3.1.4.2	Technická infraštruktúra	27
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy	27
3.1.4.2.2	Vodné hospodárstvo	28
3.1.4.2.3	Energetické hospodárstvo.....	29
3.1.4.2.4	Telekomunikácie	29
3.1.4.2.5	Odpadové hospodárstvo	30
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce	31
3.2	Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza	32
3.3	Analýza vonkajšieho prostredia	35
3.3.1	Vonkajšie faktory rozvoja územia, vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj územia, STEEP ANALÝZA	35
3.4	Identifikácia potrieb, východísk a možných riešení:.....	43
4	STRATEGICKÁ ČASŤ.....	45
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ	46

5.1	Špecifikácia a popis opatrení.....	47
5.2	Projektové zámery.....	54
5.3	Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami	55
5.4	Merateľné ukazovatele	59
6	REALIZAČNÁ ČASŤ.....	61
6.1	Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR OBCE, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie	61
6.2	Komunikačná stratégia a koordinácia	61
6.3	Systém monitorovania a hodnotenia	61
6.4	Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2)	63
7	FINANČNÁ ČASŤ.....	65
7.1	Finančný plán	66
8	ZÁVER	69
9	POUŽITÉ ZDROJE.....	71
10	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	72
	Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania.....	6
	Tabuľka 2. Proces spracovania	6
	Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov	9
	Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2016).....	10
	Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch 31.12.2016.....	17
	Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia.....	18
	Tabuľka 7. Veková štruktúra obyvateľstva 2016.....	19
	Tabuľka 8. Pohyb obyvateľstva (2006-2016)	19
	Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce.....	20
	Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	21
	Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy	22
	Tabuľka 12. Byty podľa typu vlastníctva.....	22
	Tabuľka 13. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	22
	Tabuľka 14. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Snina.....	23
	Tabuľka 15. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Snina.....	23
	Tabuľka 16. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	23
	Tabuľka 17. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity.....	24
	Tabuľka 18. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011.....	24
	Tabuľka 19. Vybavenosť obce	31
	Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2006 do 2016.....	19

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2016)	19
Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce	20
Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov	20
Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	21
Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja	12
Obrázok 2. Mapa geomorfologických jednotiek (Atlas krajiny SR, 2002)	13
Obrázok 3. Mapa pôdy v okrese Snina (Atlas krajiny SR, 2002)	13
Obrázok 4. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR, 2002)	14
Obrázok 5. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi	16

1 ÚVOD

1.1 Obsah dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre na obdobie 2016 - 2023 (ďalej len PHSR) bol ako strednodobý strategický dokument **vypracovaný** v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Príprava a vypracovanie tohto dokumentu boli koordinované samosprávou obce.

Dokument bol vypracovaný dodávateľom na základe spracovania aktuálnych, relevantných štatistických údajov. Na základe výstupov z analytickej časti, SWOT analýzy a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení bola navrhnutá strategická časť.

PHSR obce Zemplínske Hámre navrhuje stratégiu rozvoja obce. Implementáciu dokumentu podporí spolupráca obce so sociálno-ekonomickými partnermi v oblasti regionálneho rozvoja. Stratégia, vrátane cieľov a priorít, je stanovená s ohľadom na existujúce endogénne a exogénne zdroje a prihliada na reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia identifikovaných zdrojov s cieľom rozvoja miestnej ekonomiky, jedného z predpokladov dosiahnutia vyššej kvality života obyvateľov.

Rozvojová stratégia zohľadňuje skutočnosť, že obec Zemplínske Hámre je zaradená do Zoznamu obcí zaradených do Oblasí s prírodnými obmedzeniami (BK1), teda oblastí s významnými prírodnými obmedzeniami podľa biofyzikálnych kritérií: slabá priepustnosť pôd, nepriaznivá textúra a skeletnosť, plytká hĺbka zakorenenia, extrémna svahovitosť a celkové agregátne kritérium. Ide o poľnohospodársky znevýhodnené oblasti. (PRV SR 2014 – 2020, Určenie oblastí s prírodnými a inými špecifickými obmedzeniami (ANC)

Obsah PHSR je definovaný nasledovne:

Analytická časť naznačuje potenciál vo využívaní endogénnych a exogénnych zdrojov, ich limitov a rozvoja, definuje podmienky udržateľného rozvoja obce.

Poskytuje databázu základných informácií, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie.

Identifikuje potreby, ktoré sú potrebami a zároveň predpokladmi a príležitosťami pre budúci rozvoj obce, ale poukazuje aj na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie.

Strategická časť definuje stratégiu rozvoja obce, pričom zohľadňuje jej vnútorné špecifiká a stanovuje víziu, prioritné oblasti, ako aj globálne a špecifické ciele dosahované pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia obce.

Programová časť navrhuje plánované projektové zámery a súbor merateľných ukazovateľov, v niektorých podkapitolách uvádza konkrétne výstupy, výsledky a očakávaný dopad. Obsahuje v rámci jednotlivých prioritných oblastí a stanovených cieľov zoznam a popis opatrení a aktivít nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PHSR.

Realizačná časť je zameraná na:

- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR,
- spôsob komunikácie a koordinácie počas implementácie dokumentu,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán pre vybrané aktivity s udaním vecnej a časovej realizácie a s udaním predpokladaných zdrojov financovania.

Finančná časť vytvára rámec pre plánované finančné alokácie na jednotlivé opatrenia a aktivity, termín ich realizácie a predpokladané zdroje financovania jednotlivých aktivít v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

PHSR obce je otvorený strategický dokument, ktorý bol spracovávaný v priebehu rokov 2016 a 2017.

Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania

Termín	2016					2017			
	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.
Prípravná fáza									
Analytická časť									
Strategická časť									
Programová časť									
Realizačná časť									
Finančná časť									
Finalizácia, SEA, schvaľovanie									

Tabuľka 2. Proces spracovania

Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja	<ul style="list-style-type: none"> - externou spoločnosťou - v spolupráci: <ul style="list-style-type: none"> ○ s externými odborníkmi ○ so starostom obce ○ so zamestnancami obce - konzultovaný: <ul style="list-style-type: none"> ○ s poslancami OZ - možnosť pripomienkovania: <ul style="list-style-type: none"> ○ dotknutými subjektmi
---	---

	○ verejnou
Zapojenie verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom online dotazníkového prieskumu na webovej stránke obce, - možnosťou konzultácií na OÚ - možnosťou konzultácií s externou spoločnosťou/ externými odborníkmi
Zohľadnenie názorov verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zapracovanie výstupov z dotazníkového prieskumu do pripravovaného dokumentu
Publicita	<ul style="list-style-type: none"> - informácie zverejňované na webovej stránke - informácie zverejňované na úradnej tabuli - informácie poskytované na zasadnutiach komisií OZ
Financovanie spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - z rozpočtu obce

1.2 Súlad s východiskovými koncepčnými dokumentmi

Obec Zemplínske Hámre plánuje prostredníctvom intervencií do vymedzeného územia v období rokov 2016 – 2023 definovaných v PHSR v súlade s aktuálnymi a relevantnými koncepciami, plánmi, stratégiami a programami prispieť k rastu konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky, zvyšovaniu kvality životného prostredia a zvyšovaniu kvality života obyvateľov obce.

Východiskovým dokumentom na národnej úrovni, o ktorý sa PHSR obce opiera, s rešpektovaním jeho vízie a strategického cieľa, je Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Na regionálnej úrovni sú východiskovými strategické dokumenty PSK a na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom. V období rokov 2016–2023 si obec predsavzala implementovať strategický dokument podporujúci rozvoj územia v synergii s príslušnými už existujúcimi koncepciami, plánmi, stratégiami a programami na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni. Obec má záujem takouto integráciou prispieť k rastu konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky a k zvyšovaniu kvality života obyvateľov obce. Obec plánuje dosiahnuť stanovené globálne a špecifické ciele prostredníctvom cielených tematických intervencií do vymedzeného územia.

Východiskovým dokumentom na národnej úrovni, o ktorý sa PHSR obce opiera, je Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Na regionálnej úrovni sú to strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja a na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom. Dôležitú úlohu zohráva aj dokument regionálneho významu stratégia CLLD pripravený na úrovni dobrovoľného partnerstva obcí a súkromného sektora, teda na úrovni verejno-súkromného partnerstva spojeného spoločným záujmom, a to zvyšovaním výkonnosti miestnej ekonomiky regiónu so sekundárnym dopadom na vyššiu kvalitu života.

Svojím tematickým zameraním bude PHSR v nadväznosti a doplnkovosti s nasledujúcimi aktuálnymi / pripravovanými dokumentmi:

miestna úroveň:

- Územný plán obce
- Stratégia CLLD

Úroveň PSK

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014-2020, 2016
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok 2011
- Program rozvoja vidieka PSK, 2016
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, 2009
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované 2016
- Program energetického manažmentu PSK, 2016
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, 2016
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracované 2015
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok sprac. 2011
- Koncepcia rozvoja informačného systému PSK, 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PSK, 2016
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015
- Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh, 2015

národná úroveň

- Partnerská dohoda SR 2014-2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2012 až 2015
- Operačné programy SR financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 – 2016
- Národný strategický plán rozvoja vidieka pre programové obdobie 2007 – 2013
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015
- Národný strategický plán rybného hospodárstva SR 2007 - 2013
- Operačné programy SR na programové obdobie 2007 – 2013
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákonom 336/2015 Zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 11. novembra 2015
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov
-

nadnárodná úroveň

- Stratégia Európa 2020
- Programy medziregionálnej spolupráce INTERREG - Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2014-2020

Prostredníctvom výziev v rámci jednotlivých operačných programov budú môcť žiadatelia/prijímatelia získať nenávratný finančný príspevok na realizáciu aktivít v oblastiach stanovených v súlade s cieľmi Slovenskej republiky pri rešpektovaní cieľov EÚ.

Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov

Operačný program	Riadiaci orgán
Ludské zdroje (LZ)	MPSVR SR

Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR
Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR
Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR
Rozvoj vidieka	MPaRV SR
Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVaŠ SR
Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR
Technická pomoc (TP)	ÚV SR
Európska územná spolupráca: <u>Program cezhraničnej spolupráce:</u> Poľsko – Slovenská spolupráca ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020	MPaRV SR
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	ÚV SR
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	MH SR MDVRR SR MDVRR SR

2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI

Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2016)

Kód obce	521108
Názov okresu	Snina
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj (PSK)
Štatút obce	obce
PŠČ	067 77
Telefónne smerové číslo	+421 57
Prvá písomná zmienka o obce (rok)	1809
Celková výmera územia obce [km²]	8,44
Počet obyvateľov	1264
Hustota obyvateľstva na km²	149,76

2.1 História obce

1809 - Etnograf Vasil Latta z Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave vo svojom príspevku „Uhliarstvo v Hámroch pri Snine“ v časopise „Slovenský národopis“ z r. 1958 uvádza, že osada v Jozefovej doline bola založená v r. 1809 (nie sú tu však uvedené žiadne pramene, o ktoré sa opiera).

1815 - V osade, kde už bývali presťahovaní banskí a hutnícki robotníci, ktorí prišli na pozvanie Jozefa Rholla z okolia Gelnice, či Margecian, vzniká „huta s hámrami“.

1841 - Syn Jozefa Rholla, Štefan Rhol buduje v osade zlievareň Herkules. V tom istom roku v nej odlieva aj sochu bájneho Herkula, ktorú dnes nájdeme na zadnom nádvorí klasicistického kaštieľa v neďalekej Snine.

1857 - Dňa 27. februára 1857 sa otvára prvá škola i s bytom pre učiteľa. Post zastával Vincent Bukovinský (1838, Spišská Nová Ves)

1880 - Banský úrad odoberá majiteľom oprávnenie na ťažbu kvôli nedodržaniu bezpečnostných predpisov.

1944 - Koncom novembra 1944 dochádza k oslobodeniu obce od nemeckých okupačných vojsk.

1956 - Osada Jozefova dolina (nazývaná postupne aj Pustá Hámra, Hámry, či Sninské Hámry) sa odčleňuje od Sniny, ktorej bola doteraz súčasťou a vzniká samostatná obec Zemplínske Hámre.

1961 - Bol konsekrovaný nový kostol sv. Jozefa Robotníka. Stará kaplnka a zvonica prestali plniť svoju funkciu, preto boli asanované.

1971-72 - Milierstvo (uhliarstvo) bolo podstatnou súčasťou obživy obyvateľov, v čase najväčšieho rozmachu tohto remesla živilo svoje rodiny až 120 mužov. Milier (tzv. „mil'a“ v hámorskom nárečí) sa objavuje ako symbol aj súčasnom živote. Hámorská mil'a je iný názov pre dni obce. Ide o kultúrne podujatie organizované každý rok. Po skončení kultúrneho programu je zapálená vatra v podobe miliera ako symbol a spomienka na ťažký život predkov.

2009 - V atraktívnej lokalite v blízkosti lesa sa slávnostne otvára športovo – rekreačný areál Barnova rika s dvoma bazénmi, saunou, športoviskami, sociálnym zázemím a občerstvením.

(www. http://www.zemplinskehamre.sk.uvirt58.active24.cz/casova_os.php#casova_os)

2.2 Geografická poloha

Obec Zemplínske Hámre sa nachádza vo východnej časti Prešovského samosprávneho kraja, v juhozápadnom cípe okresu Snina (kataster obce hraničí na juhu s katastrálnym územím obce Remetské Hámre, ktorá patri z hľadiska územnosprávneho členenia do Košického

samosprávneho kraja). Z hľadiska územno-správneho usporiadania Slovenskej republiky tvorí okres 34 samosprávnych území obcí, z toho jedna obec so štatútom mesta.

Centrum obce leží vo výške 346 m n.m.

Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja

Katastrálne územie obce priamo susedí s katastrálnymi územiami obcí:

- a) na západe obec: Belá nad Cirochou
- b) na juhu katastrálne územie: Valaškovce
- c) na juhu: Remetské Hámre
- d) na severo-východe: mesto Snina

2.3 Prírodné pomery a klíma

GEOMORFOLÓGIA

Z hľadiska geomorfológie patrí okres Snina do provincie Východných Karpát, subprovincie Vonkajších Východných Karpát, oblasti Nízkyh Beskýd, Laboreckej vrchoviny a Ondavskej vrchoviny Beskydského predhoria, oblasti Polonín - časť Bukovské vrchy. Juhozápadnú časť radíme do subprovincie Vnútorých Východných Karpát, Vihorlatsko-gutinskej oblasti - časti Vihorlatské vrchy.

Obrázok 2. Mapa geomorfologických jednotiek (Atlas krajiny SR, 2002)

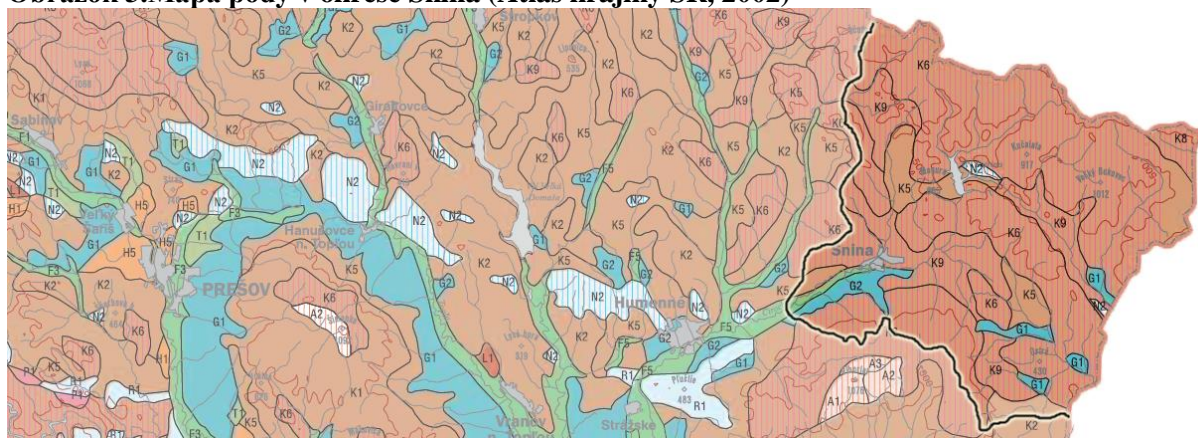

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

PÔDNE POMERY

Z nasledujúcej mapy vyplýva, že v okrese Snina dominujú najmä kambizeme (modálne a kultizemné nasýtené, pseudoglejové nasýtené, modálne kyslé, podzolové, pseudoglejové kyslé). Na území okresu je zaznamenaný aj výskyt fluvizeme, pseudoglejov i pararendzinov.

Obrázok 3. Mapa pôdy v okrese Snina (Atlas krajiny SR, 2002)

F5	<i>fluvizeme glejové</i>	K6	<i>kambizeme modálne kyslé</i>
G1	<i>pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé</i>	K8	<i>kambizeme podzolové</i>
G2	<i>pseudogleje nasýtené</i>	K9	<i>kambizeme pseudoglejové kyslé</i>
K2	<i>kambizeme modálne a kultizemné nasýtené</i>	N2	<i>pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové</i>
K5	<i>kambizeme pseudoglejové nasýtené</i>		

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

VODSTVO

Povrchové vody

Najvýznamnejšou riekou okresu je rieka Cirocha, ktorá preteká okrem okresu Snina aj okresom Humenné. Prameň rieky sa nachádza v Bukovských vrchoch, pod Ruským sedlom

v nadmorskej výške 765 m n.m., blízko štátnej hranice s Poľskom. Rieka má celkovú dĺžku 56,6 km, vlieva sa do rieky Laborec v okrese Humenné.

Na území okresu sa nachádza množstvo menších riek a potokov, ako napríklad Stružnica, (pravostranný prítok Cirochy), Smolník, Trnovec, Kolonička, Ulička, Ublianka, Barnov a mnohé ďalšie).

Dôležitú úlohu zohráva vodná nádrž Starina, nachádzajúca sa v Bukovských vrchoch, slúžiaca na zásobovanie pitnou vodou (veľkej časti východného Slovenska – Prešovský a Košický samosprávny kraj). Nádrž bola vybudovaná v roku 1983-1988 a nachádza sa na hornom toku rieky Cirochy, pričom je najväčšou vodárenskou nádržou na Slovensku.

Katastrálnym územím obce preteká Barnov potok, Dalkov potok, Kopaný jarok, Dúbravský potok, Veľký Trnovský potok, potok Hybkaňa ako aj viacero bezmenných tokov.

KLIMATICKÉ POMERY

Územie okresu Snina patrí do viacerých klimatických okrskov (teplého, mierne teplého a mierne chladného). V rámci okresu prevládajú mierne teplé okrsky. Severné, severo-východné časti okresu (pri hranici s Poľskom a Ukrajinou), ale aj vyššie polohy v pohorí Vihorlat patria do mierne chladného klimatického okrsku.

T7- teplý, mierne vlhký s chladnou zimou

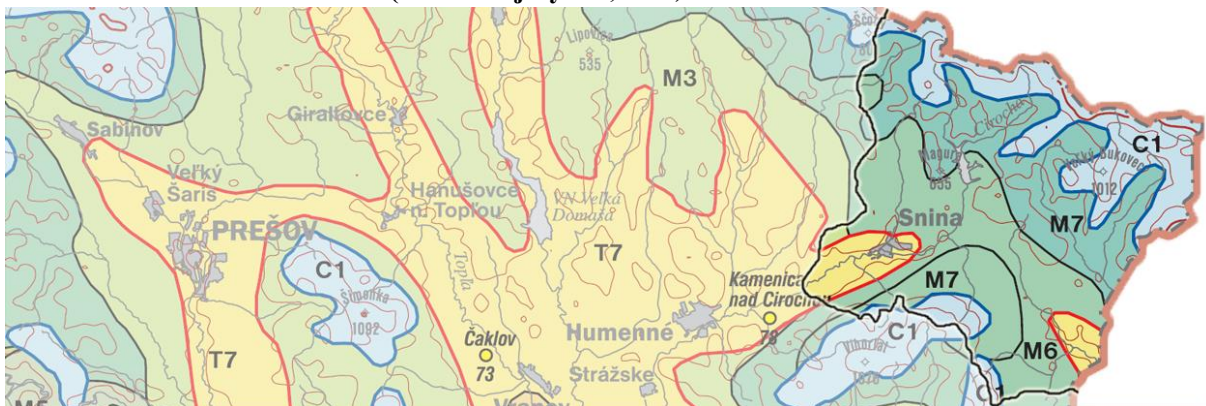
M3- mierne teplý, mierne vlhký, pohorkatinový až vrchovinový (okolo 500 m n.m.)

M6- mierne teplý, vlhký, vrchovinový (prevažne nad 500 m n.m.)

M7- mierne teplý, veľmi vlhký vrchovinový (prevažne nad 500 m n.m.)

C1- mierne chladný

Obrázok 4. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002)

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Ochrana prírody

Chránená krajinná oblasť Vihorlat

Územie sopečných vrchov Vihorlat bolo vyhlásené za chránené Vyhláškou MK SSR č.9 z 28. decembra 1973. Rozšírenie sa realizovalo v r. 1999, v tomto rozšírení boli presne stanovené hranice, s celkovou rozlohou CHKO 17 485 ha bez ochranného pásma. Chránená krajinná oblasť Vihorlat je chráneným územím s druhým stupňom ochrany prírody a krajiny a rozprestiera sa v okresoch Michalovce, Sobrance, Humenné a Snina. Nachádza sa v katastrálnych územiach Jovsa, Poruba pod Vihorlatom, Remetské Hámre, Hlivišťa, Choňkovce, Podhorod', Ruská Bystrá, Vyšná Rybnica, Hrabová Roztoka, Strihovec, Kolonica, Ladamírov, Stakčín, Snina, Zemplínske Hámre a Valaškovce. Predmetom ochrany je fluviaľne rezaná hornatina s hlboko zarezaným rázsochovým reliéfom.

Chránené vtáčie územie Vihorlat

Južná časť katastrálneho územia obce patrí do Chráneného vtáčieho územia Vihorlat, ktoré prekrýva približne 1/3 územia CHKO Vihorlat a je tvorené mozaikou biotopov. V rámci územia prevažujú listnaté lesy, ale zahŕňa aj pasienky, lúky a intenzívne využívanú poľnohospodársku pôdu. K významným vtákom, ktoré tu majú vyššiu koncentráciu výskytu, patria: hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), ale aj mnohé iné.

Územie európskeho významu - Morské oko

Katastrálne územie obce patrí do chráneného územia s názvom Morské oko (NATURA 2000), ktoré sa celkovo rozprestiera na území o rozlohe 16007,52 hektárov a zaberá východnú časť Vihorlatskej hornatiny, ktorá patri do celku Vihorlatské vrchy a časť Beskydského predhoria, ktoré sa tiahne až po štátnu hranicu s Ukrajinou. Jednou z najznámejších lokalít v tomto území je národná prírodná rezervácia (NPR) Morské oko, s celkovou rozlohou 13,8 ha a maximálnou hĺbkou 25 metrov. Nad jazerom v nadmorskej výške 1005 m n. m. sa na severnej strane vypína prírodná pamiatka (PP) Sninský kameň. V tomto území je zaznamenaný výskyt biotopov: Ls5.1 Bukové a jedľovo bukové kvetnaté lesy, Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy, Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou a ďalšie.

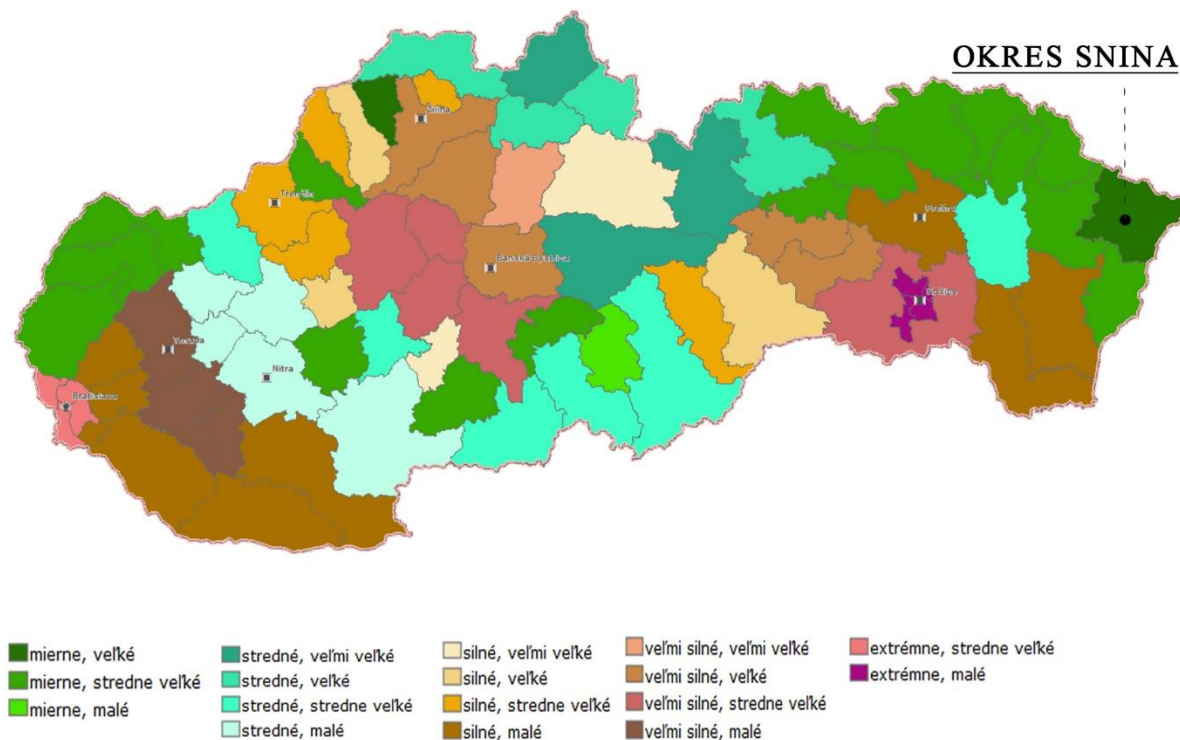
ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Katastrálne územie zasahuje svojím juhovýchodným výbežkom do priestoru nadregionálneho biokoridoru (NRBk) Vihorlat – Poloniny a do severného okraja biocentra provincionálneho významu (PvBc) Vihorlatský prales.

NRBk Vihorlat – Poloniny reprezentuje významný migračný koridor - jeden z hlavných jarých a jesenných migračných ciest vtáctva.

PvBc Vihorlatský prales buduje sústava biocentier (NRBc Morské oko, RBC Čierny potok – Sninský kameň, RBC Nežabec, RBC Motrogon, Postávka, Ďurova mláka), ktoré sú významnými refúgiami zvere, vtáctva, hmyzu. Všetky sú zastúpené prevažne bučinami, miestami pralesovitého charakteru. (Územný plán obce Zemplínske Hámre)

Obrázok 5. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce má celkovo rozlohu 844,55 hektárov. Z celkovej rozlohy tvorí väčšiu časť nepoľnohospodárska pôda – 436,71 hektárov, čo tvorí takmer 51,71 % z výmery katastra. Nepoľnohospodárska pôda je prevažne zastúpená lesnými pozemkami o rozlohe 347,16 ha. Druhú najväčšiu rozlohu zaberá ostatná plocha – 41,48ha.

Poľnohospodárska pôda tvorí 48,29 % katastrálneho územia, pričom je navyše zastúpená prevažne trvalými trávnatými porastmi (202,09ha) a ornou pôdou (151,80 ha). V rámci katastra je evidovaných 53,95 hektárov ako záhrady.

Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch 31.12.2016

Celková výmera územia obce	spolu	844,55
Poľnohospodárska pôda	spolu	407,84
	orná pôda	151,80
	záhrada	53,95
	trvalý trávny porast	202,09
Nepoľnohospodárska pôda	spolu	436,71
	lesný pozemok	347,16
	vodná plocha	10,10
	zastavaná plocha a nádvorie	37,96
	ostatná plocha	41,48

Zdroj: ŠÚ SR

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza vnútorného prostredia

Interná analýza, analýza vnútorného prostredia, skúma a hodnotí vnútorné prostredie na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát, najmä štatistických údajov získaných z overených zdrojov (napr. štatistický úrad SR, UIPŠ, databázy jednotlivých ministerstiev, a iných). Úlohou analýzy vnútorného prostredia je na základe sumarizácie údajov definovať nepriaznivý stav v jednotlivých sektoroch miestnej ekonomiky, resp. vo vybraných oblastiach, a na základe toho v nasledujúcich častiach dokumentu naznačiť potreby, ktoré je možné vnímať aj ako príležitosti rozvoja. Keďže najčastejšie príčiny nepriaznivého stavu súvisia s nedostatočným potenciálom ľudských zdrojov (nevyužívaním správnych metód, či postupov pri riadení, nedostatkom informácií a dát ako podkladov ku správne posúdeniu a rozhodnutiu), nekvalitnou infraštruktúrou a službami, ako aj nevhodne umiestnenými investíciami, je dôležité zmapovať a spracovať najmä tie skupiny dát, ktoré pomôžu identifikovať rozvojový potenciál.

Výstupy z internej a externej analýzy tvoria východisko pre správne nastavenie strednodobej rozvojovej stratégie pre obec.

3.1.1 DEMOGRAFIA

Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

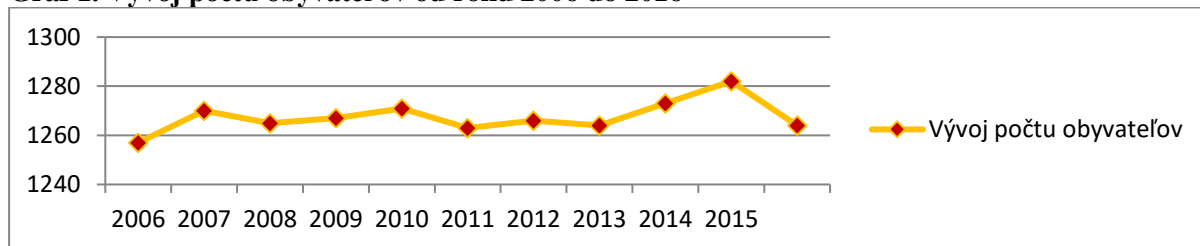
Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2006	621	636	1257
2007	625	645	1270
2008	627	638	1265
2009	630	637	1267
2010	631	640	1271
2011	629	634	1263
2012	634	632	1266
2013	640	624	1264
2014	638	635	1273
2015	646	636	1282
2016	634	630	1264

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

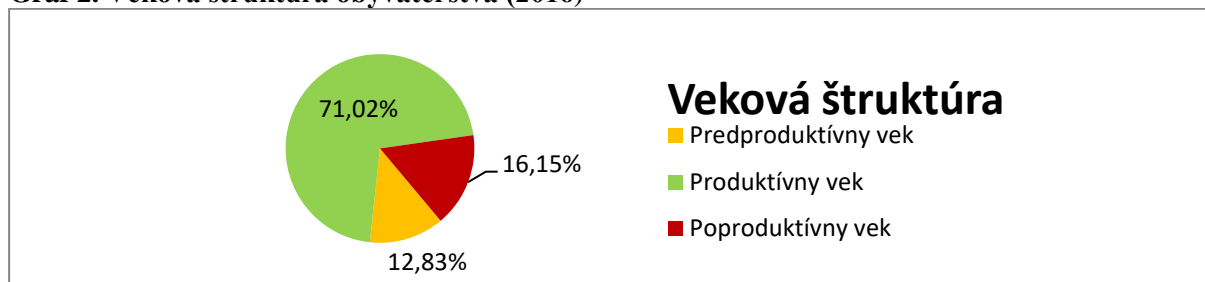

Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2006 do 2016

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2016)

Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek (14 a menej rokov)	162	12,83
Produktívny vek (15-64 rokov)	897	71,02
Poproduktívny vek (65 rokov a viac)	204	16,15

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 7. Veková štruktúra obyvateľstva 2016

Ukazovateľ	Obec Zemplínske Hámre	Okres Snina	Prešovský kraj	Slovenská republika
Predproduktívny	12,83	13,45	17,88	15,46
Produktívny vek	71,02	71,82	69,12	69,55
Poproduktívny vek	16,15	14,73	13,00	14,99

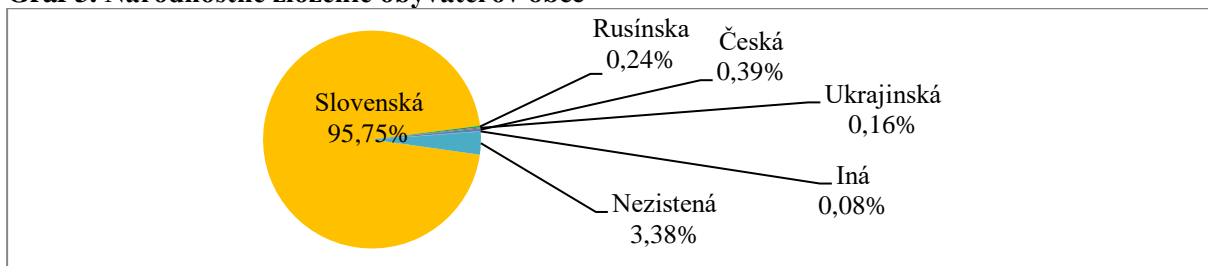
Tabuľka 8. Pohyb obyvateľstva (2006-2016)

Ukazovateľ	Počet v rokoch											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Natalita	14	15	11	8	7	10	12	7	7	15	6	
Mortalita	13	9	15	14	13	16	11	13	16	11	12	
Priťahovaní	15	17	12	22	20	15	16	25	33	28	11	
Vystaňovaní	8	10	13	14	10	17	14	21	15	23	23	
Celkový prírastok	8	13	-5	2	4	-8	3	-2	9	9	-18	

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

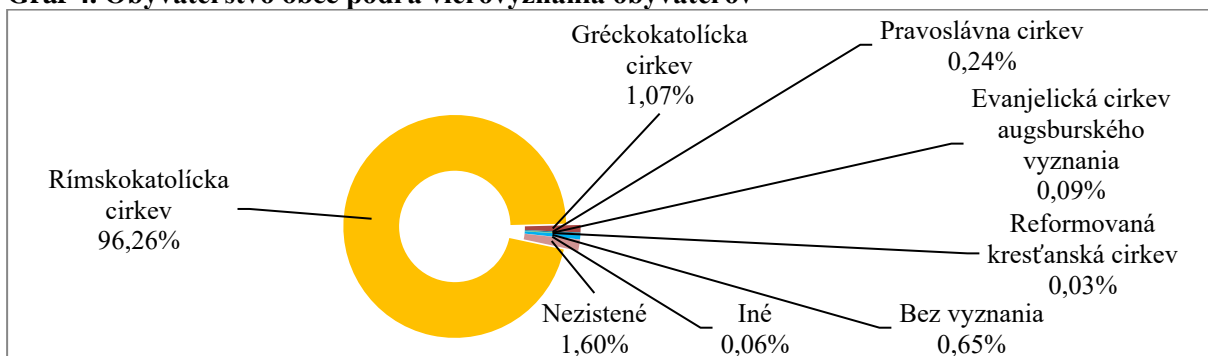
Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Národnosť	SODB 2011	
	počet obyv.	%
Slovenská	1 218	95,75
Rusínska	3	0,24
Ukrajinská	2	0,16
Česká	5	0,39
Iná	1	0,08
Nezistená	43	3,38
Spolu	1272	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Zloženie obyvateľov pri SODB v roku 2011 bolo homogénne, 95,75% obyvateľov bolo slovenskej národnosti. V obci boli nízkym percentom zastúpené aj iné národnosti, ako napríklad česká, ukrajinská či rusínska. U 3,38% obyvateľov obce sa nepodarilo zistiť národnosť.

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov

Náboženské vyznanie	SODB 2011	
	Počet obyv.	%
Rímskokatolícka cirkev	1 158	91,04
Gréckokatolícka cirkev	18	1,42
Pravoslávna cirkev	2	0,16
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	0,08
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	10	0,79

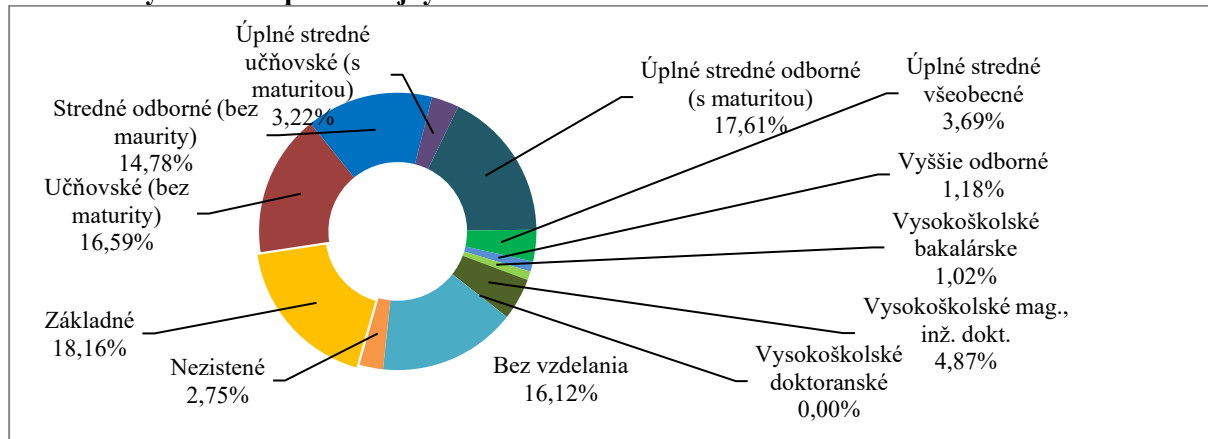
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre
na obdobie 2016 - 2023

Bez vyznania	20	1,57
Nezistené	63	4,95
Spolu	1272	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania				
	muži	ženy	Spolu	
Základné	65	166	231	
Učňovské (bez maturity)	141	70	211	
Stredné odborné (bez maturity)	109	79	188	
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	26	15	41	
Úplné stredné odborné (s maturitou)	110	114	224	
Úplné stredné všeobecné	16	31	47	
Vyššie odborné vzdelanie	7	8	15	
Vysokoškolské bakalárske	4	9	13	
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	35	27	62	
Vysokoškolské doktorandské	0	0	0	
Vysokoškolské spolu	39	36	75	
Studijný odbor	prírodné vedy	2	3	5
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	8	4	12
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	4	2	6
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	0	2	2
	zdravotníctvo	2	0	2
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	13	10	23
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	5	12	17
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	2	0	2
	nezistený	3	3	6
Bez školského vzdelania	103	102	205	
Nezistené	16	19	35	
Spolu	632	640	1 272	

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Najvyšší podiel obyvateľov v obci tvoria obyvatelia so základným vzdelaním až 18,16%. Druhú najväčšiu skupinu až 17,61% tvoria obyvatelia s úplným stredným vzdelaním (s maturitou).

3.1.2 BÝVANIE

Zo sčítania obyvateľov domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2011 vyplýva, že obyvatelia bývajú prevažne v rodinných domoch (byty v budovách s jedným bytom) ktorých je celkovo celkovo 372. Z tohto počtu bolo obývaných 325, neobývaných 45. V obci sa taktiež nachádzajú byty v budovách s dvoma bytmi, spolu 18 pričom všetky sú obývané.

Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy

SODB 2011	Byty v bytových budovách	Byty v budovách s jedným bytom	Byty v budovách s dvoma bytmi	Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi
<i>Byty (Spolu)</i>	390	372	18	0
<i>Obývané byty</i>	343	325	0	0
<i>Neobývané byty</i>	45	45	0	0
<i>Nezistené</i>	2	2	0	0

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 12. Byty podľa typu vlastníctva

Typ vlastníctva	počet
<i>Byty obývané vlastníkom</i>	326
<i>Družstevné byty</i>	0
<i>Byty v nájme</i>	4
<i>Iná forma vlastníctva bytu</i>	4
<i>Nezistené</i>	8
<i>Neaplikovateľné</i>	0

Zdroj: SODB 2011

3.1.3 TRH PRÁCE A NEZAMESTNANOSŤ

Okres Snina patrí k okresom s vyššou nezamestnanosťou. Nižšia evidovaná nezamestnanosť, ako bola priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v PSK, bola v okrese v sledovanom období zaznamenaná len v rokoch 2005-2007.

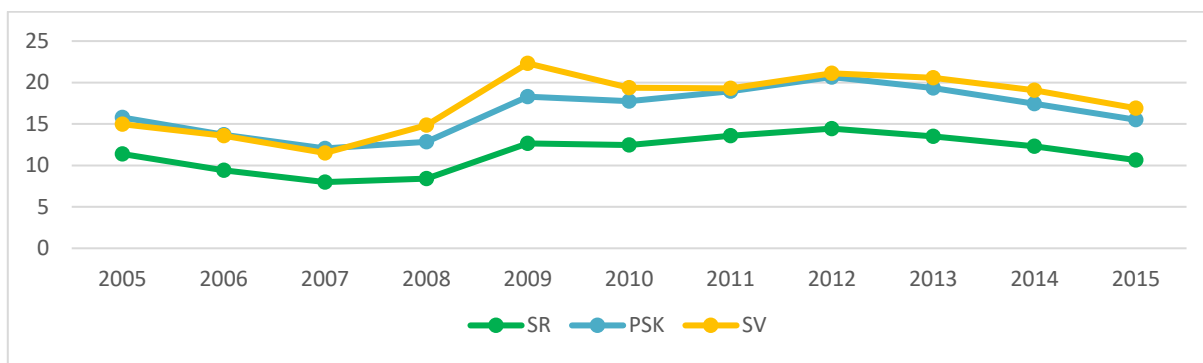
Ku koncu roka 2016 sa okres Snina vo výške miery evidovanej nezamestnanosti umiestnil na šiestej priečke (v stupnici od 1 do 13 bola 1 najnižšia), pričom v okrese bola miera evidovanej nezamestnanosti o viac ako 5% vyššia ako priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v SR.

Tabuľka 13. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Vývoj evidovanej miery nezamestnanosti (SR, PSK, Okres Snina)												
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
SR	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29	10,63	8,76
PSK	15,77	13,68	12,05	12,86	18,29	17,75	18,95	20,66	19,35	17,45	15,50	13,91
SV	14,98	13,58	11,50	14,87	22,31	19,38	19,31	21,10	20,58	19,06	16,92	14,66

Zdroj: ŠÚ SR

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 14. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Snina

Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese – 31.12.2016					
Vek uchádzačov	15-24	25-34	35-49	50 a viac	Spolu
Ženy	197	340	3608	418	1563
Muži	236	357	540	405	1538
Spolu	433	697	1148	823	3101

Zdroj: ŠÚ SR

V okrese bolo ku koncu roka 2016 evidovaných celkovo 3101 uchádzačov o zamestnanie. Najpočetnejšou skupinou uchádzačov o zamestnanie boli uchádzači vo veku od 35 do 49 rokov, celkovo 37,02%.

Tabuľka 15. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Snina

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese - rok 2016				
	So zdravotným postihnutím	Absolventi	Mladiství	Dlhodobo nezamestnaní
Počet	139	187	13	1710

Zdroj: ŠÚ SR

Najproblematickejšie uplatnenie na trhu práce majú dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie. Za dlhodobo nezamestnaného človeka sa považuje osoba, ktorá je registrovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie dlhšie ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V okrese tvorilo ku koncu roka 2015 túto skupinu celkovo 2032 uchádzačov, čo tvorilo viac než 55 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka 16. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Spolu	82	75	98	132	139	130	148	144	149	131	110

Z toho muži	49	44	58	71	69	63	77	70	82	75	52
Z toho ženy	33	31	40	61	70	67	71	74	67	56	58

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 17. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity													
Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16 rokov	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívni

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tabuľka 18. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu	Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	5	2	7	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	16	27	43
Lesníctvo a ťažba dreva	13	4	17	Pozemná doprava a doprava potrubím	18	4	22
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	Skladové a pomocné činnosti v doprave	2	1	3
Iná ťažba a dobývanie	0	1	1	Poštové služby a služby kuriérov	1	3	4
Výroba potravín	8	13	21	Ubytovanie	1	2	3
Výroba nápojov	1	0	1	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	11	13	24
Výroba textilu	1	7	8	Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	0	1	1
Výroba odevov	1	8	9	Telekomunikácie	1	0	1
Výroba kože a kožených výrobkov	4	12	16	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	2	0	2
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	25	8	33	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	1	2
Výroba papiera a papierových výrobkov	2	0	2	Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	1	0	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	1	2	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	2	2
Výroba výrobkov z gumy a plastu	8	5	13	Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	4	6
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0	2	2	Právne a účtovnícke činnosti	4	2	6
Výroba a spracovanie kovov	11	1	12	Prenájom a lízing	1	0	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	15	3	18	Sprostredkovanie práce	3	4	7
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	1	1	Bezpečnostné a pátracie služby	3	0	3
Výroba elektrických zariadení	2	0	2	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	2	0	2
Výroba strojov a zariadení i. n.	25	5	30	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	22	10	32
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	11	12	23	Vzdelávanie	7	25	32
Výroba nábytku	1	0	1	Zdravotníctvo	3	14	17

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre
na obdobie 2016 - 2023**

Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	0	2	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	2	2
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	7	1	8	Sociálna práca bez ubytovania	2	9	11
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	0	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	1	2	Činnosti členských organizácií	2	1	3
Výstavba budov	20	1	21	Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	2	3
Inžinierske stavby	5	0	5	Ostatné osobné služby	0	1	1
Špecializované stavebné práce	19	2	21	Zamestnávateľ v zahraničí	10	3	13
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	6	0	6	Nezistené	11	10	21
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	6	14				
Spolu					332	237	569

Zdroj: SODB 2011

3.1.4 OBČIANSKA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Predškolské zariadenia a základné školstvo

Základná škola s materskou školou Zemplínske Hámre

V obci sa nachádza základná škola, ktorej vznik sa datuje v šesťdesiatych rokoch 19. storočia. Základná škola s materskou školou je v súčasnosti právnym subjektom. Jej organizačnou zložkou je materská škola, ktorá je jednotriedna. Výučba v základnej škole prebieha na 1. a 2. stupni v slovenskom jazyku. Škola sa nachádza v zrekonštruovanej budove. Budova základnej školy a telocvična, prešli v rokoch 2004 a 2005 rozsiahlou rekonštrukciou a v roku 2005 sa do objektu školy presťahovala taktiež materská škola. V školskom roku 2015/2016 navštevovalo školu celkovo 95 žiakov.

Materská škola zabezpečuje celodennú výchovu a vzdelávanie. Prostredníctvom školského vzdelávacieho programu poskytuje predprimárne vzdelanie deťom od troch do šiestich rokov, deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deťom s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou. Materská škola poskytuje rodičom aj možnosť poldenného pobytu detí.

Stredné školy:

Stredné školy sa v obci nenachádzajú, a preto študenti s trvalým bydliskom v obci dochádzajú za vyšším vzdelaním do okresného mesta Snina a do mesta Humenné. Na území obce sa nenachádzajú žiadne ďalšie vzdelávacie organizácie.

3.1.4.1.2 Šport, športové zariadenia a rekreácia

Športové aktivity majú možnosť aktívni obyvatelia realizovať vo viacerých druhoch športových zariadení. Na území obce sa nachádza futbalové ihrisko, tenisové kurty, multifunkčné ihrisko, ale aj telocvična. Viaceré z týchto zariadení je však potrebné zrekonštruovať.

Obec je turisticky príťažlivým miestom. K významnejším súčasťam turistickej infraštruktúry patrí Hámorský náučný chodník so 14 zastaveniami a športovo – rekreačný areál Barnova rika s bazénmi, saunou, športoviskami a sociálnym zázemím.

V okolí obce sa nachádza aj viacero prírodných unikátov, ako napríklad Územie európskeho významu - Morské oko, Vihorlatský prales a iné.

Ďalšou turistickou atrakciou je múzeum, kde je prezentovaná zabudnutá história baníctva. Obnovené pamiatky a historicky významné miesta sú atraktívnymi turistickými cieľmi.

3.1.4.1.3 Zdravotníctvo

V obci nie je zabezpečené poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Obyvatelia obce dochádzajú za primárnou, sekundárnou a terciárnou zdravotnou starostlivosťou (všeobecný lekár pre dospelých, všeobecný lekár pre deti a dorast, stomatologická ambulancia) do okresného mesta Snina a Humenné. V obci nie sú dostupné ani ďalšie služby súvisiace so zdravotnou starostlivosťou.

3.1.4.1.4 Sociálne služby

Obyvatelia obce dochádzajú za sociálnymi službami do okresného mesta a okolitých obcí. Najbližším poskytovateľom sociálnych služieb je nezisková organizácia Bella Vita (neverejný poskytovateľ), ktorá poskytuje sociálne služby v dennom stacionári. Služby zariadenia sú poskytované ambulatnou formou, pričom kapacita zariadenia je 25 osôb.

3.1.4.1.5 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

Na realizáciu kultúrnych a spoločenských podujatí môžu obyvatelia obce, prípadne iných obcí využívať obecný kultúrny dom.

Rímskokatolícky farský kostol

Rímskokatolícky farský kostol bol v obci postavený v roku 1912. V rokoch 1962-1964 bol kostol prestavaný. Ku sčítaniu obyvateľov sa ku rímskokatolíckemu vyznaniu hlásilo viac než 96% obyvateľov obce.

V obci sa nenachádzajú žiadne kultúrne pamiatky, ktoré by boli zaradené medzi Národné kultúrne pamiatky.

3.1.4.2 Technická infraštruktúra

3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Obcou prechádza cesta III. triedy č. 3882 ktorá slúži ako zberná komunikácia. Cesta sa napája v obci Belá nad Cirochou na dôležitú cestu prvej triedy s označením I/74 Humenné – Snina –

Ubl'a – hranica SR/Ukrajina s celkovou dĺžkou 61,258 km. V katastrálnom území obce sa nachádzajú taktiež miestne komunikácie, ktorých údržbu zabezpečuje samospráva.

Zdroj: Slovenská správa ciest

Cyklodoprava

V obci sa nenachádzajú žiadne cyklochodníky, preto obyvatelia využívajú na cyklodopravu ako aj cykloturistiku miestne komunikácie ale aj komunikácie III triedy, poľné cesty a turistické trasy. Územie obce sa nachádza v dopravnej dostupnosti bicyklom do 15 minút (pri rýchlosti 20km/hodina) od okresného mesta Snina.

Cestná doprava

Autobusová doprava:

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami SAD Humenné. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

Železničná doprava

Katastrálnym územím neprechádza železničná trať. Najbližšia stanica sa nachádza v obci Belá nad Cirochou vzdialená 5 km. Trať s číslom 196 na tejto trase slúži na osobnú, ale aj nákladnú prepravu v smere Humenné ↔ Stakčín.

3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou z obecného vodovodu. Zdrojom pitnej vody je vodojem Zemplínske Hámre. Na vodovodnú sieť obce je v súčasnosti napojených cca 95% domácností.

Domácnosti nevyužívajúce obecný vodovod využívajú ako primárny zdroj pitnej vody vlastné studne, a to kopané alebo vŕtané.

Odpadové vody

Domácnosti v obci využívajú na odvádzanie odpadových vôd gravitačnú splaškovú kanalizačnú sieť. Obec nemá vybudovanú vlastnú čističku odpadových vôd. Kanalizačná sieť, na ktorú sú napojené všetky domácnosti, ústi do spoločnej ČOV.

3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie plynom

Ako primárny zdroj na vykurovanie domácností, na ohrev teplej vody, a na varenie využívajú obyvatelia zemný plyn. Obec bola plynofikovaná v roku 1998, pričom v súčasnosti je napojených približne 90% domácností v obci. Obyvatelia využívajú aj iné typy médií, ako napríklad tuhé palivo.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zastavané územie obce je zásobované elektrickou energiou prostredníctvom siete NN, ktorá je tvorená prevažne vzdušnými vedením (drevenými a betónovými stĺpmi). Osvetlenie v obci sa nachádza na vlastných stĺpoch, ale aj na stĺpoch NN.

3.1.4.2.4 Telekomunikácie

Mobilné siete

Obyvatelia môžu využívať služby všetkých operátorov pôsobiacich na území Slovenska. Pokrytie službami mobilných operátorov v obci je dostatočné.

Internetové pripojenie

Obyvatelia využívajú prevažne pripojenie prostredníctvom pevného internetu (ADSL). Doplnkovo sú využívané aj iné formy internetového pripojenia (mobilný internet, mikrovlnný internet aj optický internet).

Obecný rozhlas

Obec má zriadený obecný rozhlas. Rozvody sú kombinované na stĺpoch osvetlenia alebo na stĺpoch NN. Ústredňa sa nachádza v priestoroch obecného úradu.

3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo

V obci je riešený zber komunálneho odpadu prostredníctvom zberných nádob a kontajnerov. Vývoz komunálneho a separovaného odpadu (papier, sklo, plasty a iné) z domácností je zabezpečený v pravidelných intervaloch spoločnosťou FÚRA, s.r.o.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 19. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Áno
Základná škola (neplnoorganizovaná s ročníkmi 1. – 4.)	o	Áno
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Áno
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Áno
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Áno
Otvorená ľadová plocha	•	Nie
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Penzión	o	Áno
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	•	Nie
Sociálne služby -zariadenia		
Zariadenie pre seniorov	o	Nie
Zariadenie opatrovateľskej služby	o	Nie
Denný stacionár	o	Nie
Opatrovateľská služba	o	Nie
Denné centrum	•	Nie
Jedáleň	o	Nie
Práčovňa	o	Nie
Stredisko osobnej hygieny	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	•	Áno
Bankové inštitúcie		
Deteš. pracovisko, reprezentácia	o	Nie
Poisťovne		
Zastupiteľstvo, obchod. kancelária	o	Nie
Kontaktné miesto	o	Nie
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Áno
Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	o	Áno
Kultúrno –osvetové zariadenia	•	Áno
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	•	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Áno
Prírodná zeleň (lesy)	•	Nie
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti

3.2 Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza

Jedným z dôležitých nástrojov strategického plánovania je univerzálna analytická technika, tzv. SWOT analýza popisujúca podmienky ovplyvňujúce rozvoj územia. Metóda SWOT analýzy hodnotí, resp. monitoruje obec z pohľadu jej kľúčových interných silných a slabých stránok, ale aj z pohľadu možných kľúčových externých príležitostí a ohrození. Uvedená SWOT analýza obce v rámci jednotlivých častí prioritizuje položky podieľajúce sa na vygenerovaní rozvojovej stratégie.

SWOT analýza je zameraná na možnosti rozvoja obce z pohľadu troch prioritných oblastí.

- 1) Prioritnej oblasti Hospodárstvo, pričom pre túto časť boli vzaté do úvahy podmienky ovplyvňujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest.
- 2) Prioritnej oblasti Sociálnej, kde do úvahy boli vzaté podmienky ovplyvňujúce kvalitu života a spokojnosť obyvateľov, ale aj atraktívnosť obce z pohľadu podnikateľského sektora a investorov podporujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest súvisiacich s ponukou služieb.
- 3) Prioritnej oblasti Životné prostredie, kde boli do úvahy vzaté environmentálne podmienky ovplyvňujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest v súvislosti s ochranou a zvyšovaním kvality ekosystémových služieb.

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existujúca infraštruktúra CR - Hámorský náučný chodník - atraktívne prostredie s „oživenou históriou - atraktívne prostredie s dostupným prírodným potenciálom (podhorie Vihorlatu) - potenciál pre rozvoj aktívneho vidieckeho CR a agroturizmu - potenciál pre vybudovanie cyklotrasy napájajúcej sa na plánovanú trasu Eurovela - potenciál pre vybudovanie priemyselného parku - potenciál pre zakladanie mikro a malých podnikov v oblasti cestovného ruchu - potenciál pre budovanie infraštruktúry súvisiacej s voľnočasovými aktivitami - podpora obce v oblasti bývania 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka motivácia mladých k zakladaniu a prevádzkovaniu mikro a malých podnikov - nízka diverzifikácia v ekonomických činnostiach - nerevitalizovaná sninská úzkokoľajka
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá dopravná dostupnosť - relatívna blízkosť väčších miest - podpora vytvárania priemyselných parkov z národnej úrovne - zvýšenie kvality destinačného manažmentu na Slovensku - potenciál rozvoja v oblasti cestovného ruchu v okolitých obciach - vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj cestovného ruchu z národnej úrovne - podpora v oblasti budovania cyklotrás a cyklochodníkov z národnej úrovne - možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF - možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné kroky pre zavádzanie systémových opatrení na zníženie nezamestnanosti - zle nastavená mzdová politika

<ul style="list-style-type: none"> – bytová politika štátu zameraná na pomoc mladým rodinám – podpora v oblasti budovania cyklotrás a cyklochodníkov z národnej úrovne – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	
--	--

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – vzdelávacia infraštruktúra v oblasti základného a predprimárneho vzdelávania – existujúca infraštruktúra podporujúca voľnočasové aktivity obyvateľov – potenciál pre individuálnu bytovú výstavbu – dostupný prírodný, kultúrny a historický potenciál ako potenciál pre oblasť kultúry – dostupná a efektívna samospráva 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj vekovej štruktúry obyvateľov (vyšší percentuálny podiel obyvateľov v poproduktívnom veku oproti percentuálnemu podielu predproduktívneho veku) – absencia zariadenia pre seniorov – časť miestnych komunikácií a chodníkov v technicky nevyhovujúcom stave – nedobudované chodníky – absencia niektorých prvkov bezpečnosti (absencia hasičskej zbrojnice, miestneho rozhlasu, potreba zahustenia svetelnej sústavy) – absencia kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku – absencia multifunkčného ihriska – infraštruktúra súvisiaca so športom v nevyhovujúcom technickom stave – málo pracovných príležitostí – vyššia miera evidovanej dlhodobej nezamestnanosti rámci okresu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočne motivovaní mladí ľudia, aby zostali v regióne, alebo sa do regiónu vrátili – ponuka lepších pracovných podmienok v iných okresoch, krajoch, štátoch spojená s výraznou migráciou ekonomicky aktívneho, najmä mladého obyvateľstva aj so zmenou trvalého pobytu

	– prehlbovanie izolovanosti vzdelávacej sústavy od potrieb trhu práce
--	---

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – relatívne zachovalé životné prostredie z dôvodu nízkej industrializácie v blízkom regióne – moderný prístup k ochrane kvality životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočné vodozádržné opatrenia – nedobudovaná kanalizácia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> – podpora investícií do budovania prvkov zelenej infraštruktúry – moderná legislatíva v oblasti ekosystémovej politiky – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočná prevencia pred environmentálnymi rizikami – nedostatočná podpora zavádzania environmentálne prijateľných inovácií – nekonceptný prístup k manažmentu krajiny – nedostatočná podpora dodržiavania legislatívy o odpadoch – neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z EŠIF a iných finančných mechanizmov

3.3 Analýza vonkajšieho prostredia

Rozvoj územia, so zameraním na rozvoj miestnej ekonomiky, je ovplyvňovaný „vnútornými a vonkajšími“ faktormi a kombináciou ich vzájomného pôsobenia. Medzi faktory ovplyvňujúce rozvoj územia patria endogénne a exogénne zdroje, ich vzájomná súvislosť a najmä schopnosť ich zhodnocovania. Prírodné a kultúrne zdroje, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, kvalita služieb, zavádzanie vedy a výskumu do praxe, či stupeň ekonomickej aktivity v blízkom okolí, sú ďalším dôležitým determinantom rozvoja a schopnosti zhodnocovania potenciálu.

3.3.1 VONKAJŠIE FAKTORY ROZVOJA ÚZEMIA, VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA ROZVOJ ÚZEMIA, STEEP ANALÝZA

V súvislosti s analýzou vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá sa používa pri hodnotení vplyvu jednotlivých faktorov vonkajšieho prostredia na schopnosť rozvoja obce:

S - spoločenské (sociálne) faktory

T - technické (technicko-technologické) faktory

E - ekonomické faktory, (E- ekologické faktory)

P - politicko-právne faktory

STEEP analýza vonkajších faktorov	
Sociálne faktory	<ul style="list-style-type: none"> • prírastok, úbytok obyvateľov • migrácia obyvateľov • vzdelanie • sociálne postavenie obyvateľov • historický a kultúrny vývoj spoločnosti • náboženské vyznanie
Technologické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • zavádzanie IKT • zavádzanie inovatívnych technológií do výroby, postupov a procesov • investície v budúcnosti
Ekonomické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • prepojenie s politickými faktormi • stav jednotlivých sektorov národného hospodárstva • vývoj meny, kurzu, inflácie • kúpyschopnosť obyvateľstva
Ekologické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • ekosystémový prístup • ekosystémové služby
Politické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • stupeň liberalizácie a demokracie • legislatívne zmeny ovplyvňujúce podnikateľskú sféru • prenos kompetencií zo štátnej úrovne na nižšie úrovne

Okres Snina

Vyššie popísané faktory z pohľadu vonkajšieho prostredia **v sociálnej, technologickej, ekonomickej, ekologickej a politickej** oblasti ovplyvňujú schopnosť vytvárať pracovné príležitosti, a tým čiastočne ovplyvňujú výšku migračného salda, ktorá bola ku koncu roka 2014 v okrese Snina -163 (rozdiel medzi vyst'ahovanými a prisťahovanými), ako aj výšku celkového prírastku, úbytku, ktorá bola v okrese Snina -288 (narodení, zomrelí, vyst'ahovaní, prisťahovaní) (ŠÚ, údaj ku 31.12.2014).

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia má na ekonomický rozvoj okresu podstatný vplyv jeho geografická poloha. Okres leží v severovýchodnej časti Slovenska. Severná, pomerne dlhá hranica okresu Snina je súčasne štátnou hranicou s Poľskom. Dlhá východná hranica je súčasne štátnou hranicou s Ukrajinou. Okres Snina sa rozlohou radí ku väčším okresom kraja.

Z hľadiska územno-správneho usporiadania Slovenskej republiky tvorí okres 34 samosprávnych území obcí, z toho jedna obec so štatútom mesta. V okrese sa nachádza Národný park Poloniny a biosférická rezervácia Východné Karpaty. Vyhlásením národného parku došlo k zvýšeniu stupňa územnej ochrany v jeho vlastnom území a spolu s ochranným pásmom vodárenskej nádrže Starina čiastočne bránia v rozvoji iných odvetví.

Význam pre hospodársky rozvoj obce môže mať (z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia) na východ ležiace okresné mesto Snina, v ktorom ku 31.12.2014 malo trvalý pobyt 20 294 obyvateľov a juhozápadne sa rozprestierajúce okresné mesto Humenné, v ktorom ku 31.12.2014 malo trvalý pobyt 34 186 obyvateľov.

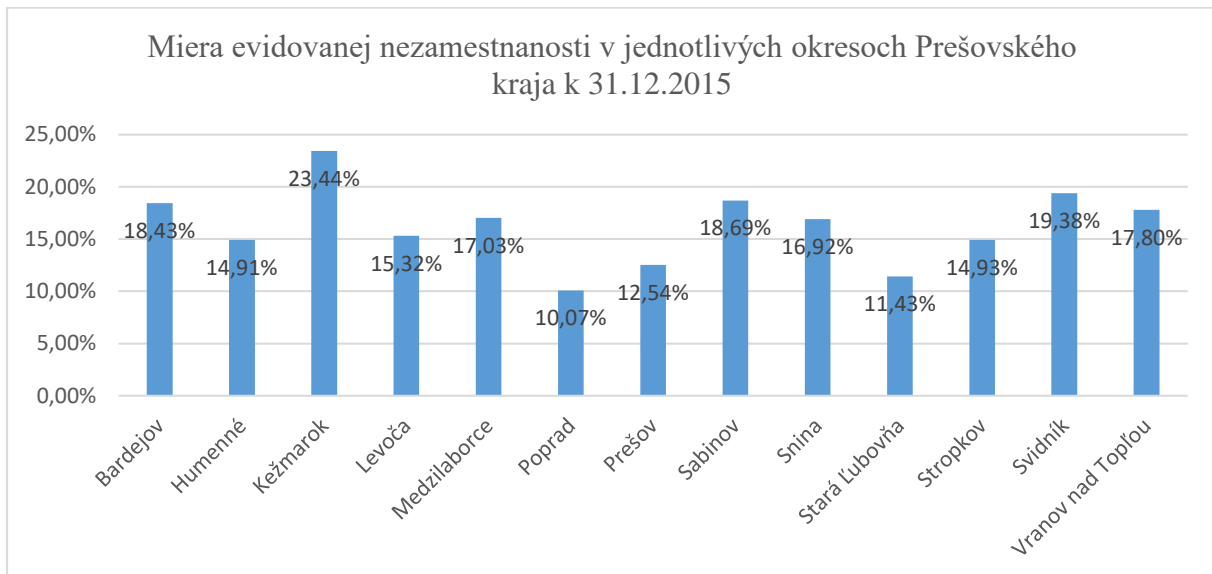
S počtom obyvateľov 37 451 sa okres Snina, pre ktorý je charakteristické rovnomerné osídlenie, radí ku menším okresom Slovenska. Hustota obyvateľstva dosahuje 47 obyv./km². Až 64,7 % obcí z celkového počtu obcí patrí do veľkostnej skupiny 0 - 499 obyvateľov.

Z celkového počtu obyvateľov žije v okrese v predproduktívnom veku (do 14 rokov) 13,8 % obyvateľov, obyvatelia v produktívnom veku (od 15 – 64) tvoria v okrese podiel 72,4 % a v poproduktívnom veku (65+) je podiel 13,8% obyvateľov. V predproduktívnom veku má okres Snina najnižší podiel obyvateľov v rámci všetkých okresov Prešovského kraja. V produktívnom veku je podiel osôb druhým najvyšším v kraji, po okrese Humenné. Čo sa týka hodnoty index starnutia je okres s hodnotou 100,2% v rámci kraja druhý najvyšší v kraji po okrese Medzilaborce).

Nedostatok pracovných príležitostí v okrese sa odráža v odlive mladej pracovnej sily. Odchod mladých za prácou do iných regiónov, aj mimo územia Slovenskej republiky, ovplyvňuje aj nízka nominálna priemerná mzda zamestnancov, ktorá k 31.12.2014 dosiahla hodnotu 675,- €, čím sa radí k dlhodobo najnižším. V okrese Snina bol ku 31.12.2014 zaznamenaný najvyšší podiel nezamestnaných, z toho až 74 % tvorili nezamestnaní so stredným a úplným stredným odborným vzdelaním.

Graf č. 1: Porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti v okresoch Prešovského kraja

Zdroj: Ústredie ÚPSVaR, Bratislava

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v okrese je 3 542. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese 16,92% v porovnaní s koncom roka 2014, keď dosiahla úroveň 19,06 je o viac ako 2% nižšia. V porovnaní s priemerom Prešovského kraja - 15,50% je takmer o 1,42% vyššia a v porovnaní s priemerom SR je o 6,29% vyššia (ŠÚ, ku 31.12.2015).

V rámci okresu Snina je lokalizovaný Priemyselný park Snina na území mesta Snina.

S ohľadom na dochádzanie za prácou medzi najväčších zamestnávateľov v okrese patria STAVOMONT SP Snina, spol. s r.o. Snina, ALCAST, a.s. Snina, Verejnoprospešné služby Snina, s. r. o., AGRIFOP, a.s. Stakčín, MOPS PRESS, s.r.o., Autotex s.r.o. Snina, UNEX Slovakia, a.s. Snina, Lesopôľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik.

Z celkovej výmery okresu 80 474 hektárov tvorí poľnohospodárska pôda 25 309 hektárov, teda 31% a nepoľnohospodárska pôda 55 165 hektárov, pričom najväčšou časťou sú lesné pozemky, ktoré predstavujú 50 877 ha. Najväčšiu produkciu v rámci poľnohospodárskych plodín ku 31.12.2014 tvorili zemiaky, a to 15,20 t/ha (Zdroj: ŠÚ SR).

V okrese Snina 18,06 % podnikov z celkového počtu 537 pôsobí v oblasti priemyselnej výroby, v oblasti stavebníctva 11,73 %, vo veľkoobchode v maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov 24,39 % a 11,73 %, v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove. Z počtu 2 132 živnostníkov v okrese Snina, pôsobí v oblasti priemyselnej výroby 31,66 %, v oblasti stavebníctva 17,68 %, vo veľkoobchode, maloobchode, oprave motorových vozidiel a motocyklov 15,9 % a v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove 7,74 %.

Z hľadiska intenzity chovu hospodárskych zvierat k 31.12.2014 tvoril významný podiel chov hydiny, ošípaných a hovädzieho dobytku.

Na území okresu Snina sa z hľadiska **vodného hospodárstva** nachádza vodohospodársky významný veľkokapacitný vodný zdroj – vodárenská nádrž Starina, situovaná severovýchodne od Sniny. Plocha povodia nádrže Starina má 125,81 m² a celkový objem nádrže je 59,8 mil. m³. Vybudovaná bola v rokoch 1981 až 1988 s cieľom zabezpečiť pitnú vodu do Východoslovenskej vodárenskej sústavy.

Len takmer tretina obcí v okrese Snina mala ku 31.12.2012 vybudovaný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov bolo 82,71% zásobovaných vodou z verejných vodovodov a verejnú kanalizáciu malo 6 obcí z celkového počtu obcí 34. 6 obcí malo verejnú kanalizáciu a čistiareň odpadových vôd. Počet obyvateľov pripojených na verejnú kanalizáciu bolo 23 915, čo je 63,07% z celkového počtu obyvateľov.

Do registra **environmentálnych záťaží** je podľa Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží na roky 2010 až 2015 zaradených až 374 záťaží z Prešovského kraja, čo predstavuje 20,6 % zo všetkých záťaží na území Slovenskej republiky.

V ponuke **sociálnych služieb** sú v okrese zastúpené celoročné pobytové sociálne služby zariadeniach pre seniorov, v domovoch sociálnych služieb v špecializovaných zariadeniach, v zariadeniach podporovaného bývania, v zariadení núdzového bývania a v útulku.

Sociálne služby komunitného charakteru sú zabezpečené dennými stacionármi, rehabilitačným strediskom a opatrovateľskou službou. Pre potreby občanov okresu je sčasti zabezpečená prepravná služba, denné centrum, jedáleň, špecializované sociálne poradenstvo i služby krízovej intervencie.

V rámci sociálnych služieb určených na deťom vykonáva opatrenia sociálno-právnej ochrany deti a kurately Krízové stredisko. Zriaďovateľmi týchto služieb sú verejní a neverejní poskytovatelia.

V okrese Snina Centrum sociálnych služieb Zátíšie - Osadné bolo po splnení stanovených podmienok v procese transformácie sociálnych služieb zaradené do Národného projektu Podpora procesu deinstitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb (NP DI). Hlavným cieľom národného projektu je vytvoriť priaznivé podmienky pre poskytovanie komunitnej starostlivosti.

Z hľadiska **cestovného ruchu** má okres Snina dostatočný kultúrny, historický a najmä prírodný potenciál. Z kultúrno-historických pamiatok, ktoré tvoria významný potenciál pre všetky obce rozkladajúce sa na území okresu, je potrebné spomenúť aspoň niektoré. Tie spolu s prírodnými danosťami a jedinečnosťami regiónu tvoria jeho svojrázny kolorit.

Ako príklad je možné spomenúť jedinečné drevené kostolíky, v ktorých architektúre a mobiliári sa prelínali prvky západnej, najmä rímskej a východnej byzantskej kultúry. V okrese Snina sa nachádzajú unikátne drevené kostolíky - vzácne sakrálne pamiatky, kaštiele, národný park a iné turisticky prítiahľivé lokality.

V obci Hrabová Roztoka tvorí významnú sakrálnu pamiatku gréckokatolícky drevený kostol sv. Bazila Veľkého, ktorý bol postavený v roku 1750. V obci Kalná Roztoka sa nachádza kultúrna pamiatka - drevený kostolík v časti Kalná. Drevený barokový kostolík sv. Michala archanjela bol postavený v roku 1764 v Novej Sedlici, ale presťahovaný bol kvôli záchrane do skanzenu Vihorlatského múzea v Humennom. V Ruskom Potoku je evidovaný pravoslávny chrám sv. Michala archanjela a v Topoli je gréckokatolícky drevený Kostol sv. Michala Archanjela postavený okolo roku 1700. V obci Uličské Krivé sa nachádza drevený chrám sv. Michala Archanjela. Zaujímavosťami je bohato vyrezávaný ikonostas z 18. storočia, ale aj cárské dvere a ikona Mandylion. V obci Jalová sa nachádza drevený kostolík sv. Juraja z r. 1792. V obci Šmigovec je chrám Nanebovstúpenie Pána, kde zaujímavosťou je vrchný rad prorokov (24 ikon).

V meste Snina, ktoré s mestom Sobrance patrí k najvýchodnejším mestám Slovenska, je turistickou atrakciou biokúpalisko, vybudované v roku 2010 v rekreačnom areáli Sninské rybníky.

Významnou turistickou atrakciou v okrese je Astronomické observatórium na Kolonickom sedle.

V okrese sa nachádzajú taktiež vzácne cyrilometodejské pamiatky - cirkevné knihy písané v starosloviencine zo 17. – 19. storočia, ktoré je potrebné reštaurovať.

Ned'aleko obce Kalná Roztoka sa zachoval unikátny pôvodný karpatský prales Havešová. Od roku 2007 je zapísaný v zozname svetového dedičstva UNESCO.

Poloniny, najvýchodnejší slovenský národný park, ktorý tvorí výrazný prírodný potenciál pre oblasť cestovného ruchu, je taktiež súčasťou okresu Snina. Obec Nová Sedlica je známa a navštevovaná aj preto, lebo je najvýchodnejšie položenou obcou na Slovensku. V jej katastri je štátna prírodná rezervácia Stučica. Stučický prales je najznámejší a svojou rozlohou najväčší prales na Slovensku s najvyšším vrchom Kremenecom (Bukovské vrchy). Územie národného parku Poloniny je zaradené do siete biosférických rezervácií pod názvom Medzinárodná biosférická rezervácia Východné Karpaty. Riaba skala je ďalšia prírodná rezervácia, ktorá sa nachádza v okrese.

Okres je v oblasti cestovného ruchu zastúpený 17 ubytovacími zariadeniami s indexom 100, čo naznačuje, že nedošlo k poklesu ubytovacích zariadení oproti roku 2013, v roku 2014 bolo

evidovaných 6 241 návštevníkov s indexom 96,8 oproti roku 2013, čo naznačuje, že nedošlo k výraznému poklesu ani u návštevníkov. Agroturizmus, vidiecky cestovný ruch, v prepojení na poľnohospodársku výrobu, sa javí ako ďalšia z možných foriem cestovného ruchu v horských a podhorských oblastiach. Vhodné podmienky pre vidiecky cestovný ruch majú viaceré obce v okrese Snina.

Prešovský samosprávny kraj patrí svojou rozlohou 8 973 km², ktorá zaberá 18,3 % rozlohy štátu a počtom obyvateľov 819 977, čo ku 31.12.2014 tvorilo 15,1% z celkového počtu obyvateľov SR, k najväčším krajom.

Spoločnú hranicu v rámci Slovenskej republiky má Prešovský samosprávny kraj s tromi samosprávnymi krajmami, na juhu s Košickým samosprávnym krajom a na západe s Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom. Na severe je územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km. Na východe je územie vymedzené štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km.

Územie kraja je z hľadiska územného usporiadania Slovenskej republiky vymedzené samosprávnym územným celkom Prešovského samosprávneho kraja a zahŕňa 23 samosprávnych území miest a 642 samosprávnych území obcí, ktoré sú vytvorené zo 724 katastrálnych území. V kraji sa teda nachádza 665 obcí, najviac v rámci SR a je rozčlenený do 13 okresov (Prešov, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou. Rozlohou najväčšími sú okresy Poprad, Bardejov a Prešov, naopak plošne najmenšími sú okresy Levoča, Stropkov a Medzilaborce). Z celkového počtu obyvateľov žije 47,9 % v mestách, krajské mesto Prešov obýva viac ako 90 tisíc obyvateľov. (Konceptia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj).

Spomedzi všetkých krajov je v Prešovskom kraji dlhodobo najvyšší prirodzený prírastok. Na druhej strane sa z Prešovského kraja vysťahovalo najviac obyvateľov. Saldo sťahovania ku 31.12.2014 dosiahlo hodnotu – 1,57 na 1 000 obyvateľov. K medziročnému nárastu počtu obyvateľov vo veku 65 a viac rokov došlo v roku 2014 vo všetkých okresoch Prešovského kraja. Veková štruktúra populácie Prešovského kraja ku 31.12.2014 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi naznačuje demografické starnutie obyvateľstva.

Situácia mladých ľudí na trhu práce v Prešovskom kraji nie je lichotivá, keďže takmer polovica z počtu ekonomicky aktívnych ľudí do 25 rokov veku je evidovaná na úradoch práce (44,5 %). Táto situácia núti nezamestnaných mladých ľudí vycestovať za prácou do krajín Európskej únie. Rizikovou skupinou z hľadiska uplatnenia na trhu práce sa stávajú aj nezamestnaní nad

45 rokov veku, u ktorých nízka jazyková vybavenosť a zdravotné problémy sťažujú hľadanie práce doma aj v zahraničí. Za posledné roky pracovalo v zahraničí v priemere 40 tisíc ľudí z Prešovského kraja, čo je najviac zo všetkých krajov Slovenska.

Priemysel v kraji je rôznorodý. Zastúpenie tu má kovospracujúci, drevospracujúci, potravinársky, elektrotechnický, strojársky, chemický, textilný a odevný priemysel. Medzi najvýznamnejšie podniky v kraji patria: Tatravagónka v Poprade, Lear Corporation Seating Slovakia v Prešove, Pivovary TOPVAR, a.s., MECOM GROUP v Humennom, MILK-AGRO v Prešove, Nexis Fibers v Humennom, Bukóza Export-Import vo Vranove nad Topľou, Chemosvit folie vo Svite, Bukocel v Hencovciach a ďalšie.

Na území kraja pôsobí viac ako 16 tisíc firiem a 55,5 tisíc súkromne podnikajúcich fyzických osôb. Svoju činnosť orientujú hlavne do odvetví stavebníctva, obchodu a priemyselnej výroby. Podľa počtu zamestnancov 95 % firiem je zaradených medzi malé podniky (do 49 zamestnancov), 1,6 % medzi stredné (od 50 - 249 zamestnancov) a 0,3 % medzi veľké podniky (nad 250 zamestnancov).

Na základe regionalizácie OECD patrí PSK medzi prevažne vidiecke regióny V sídelnej štruktúre PSK tak, ako je to charakteristické pre celé územie SR, prevládajú malé obce do 1000 obyvateľov.

Poľnohospodárska pôda zaberá 42,4 % z celkovej rozlohy kraja. Z nej takmer dve pätiny predstavuje orná pôda, na ktorej sa pestujú predovšetkým obilniny, krmoviny, olejninu a zemiaky. V pestovaní zemiakov patrí kraj k najväčším producentom v SR. V rámci živočíšnej výroby prevláda chov hovädzieho dobytku. Spolu s Banskobystrickým krajom obhospodaruje najväčšie plochy lesných pozemkov.

(zdroj: Štatistický úrad SR).

Prešovský samosprávny kraj je na základe ekonomických ukazovateľov za posledné roky jedným z najzaostalejších regiónov Slovenska, čomu však nenasvedčuje územie bohaté na prírodné, kultúrne a historické zdroje. PSK patrí medzi kraje s najlepšou environmentálnou kvalitou. Na väčšine územia má PSK prostredie vysokej kvality. Prírodné prostredie je relatívne málo narušené najmä v oblastiach s nízkou ekonomickou aktivitou.

Na území kraja sa nachádza 76 území európskeho významu. Územie kraja je kvôli vyhovujúcej geologickej stavbe veľmi bohaté na výskyt minerálnych a termálnych vôd. Zastúpené sú všetky známe typy minerálnych vôd (prírodné minerálne vody, prírodné liečivé vody a prírodné minerálne vody stolové, okrem rádioaktívnych, niektoré dokonca vo veľkých koncentráciách). Sú považované za vzácny prírodný zdroj a bezpochyby sú ďalším predpokladom rozvoja

územia. Na území kraja sa nachádzajú aj jedny z najstarších kúpeľov na Slovensku - Bardejovské kúpele.

3.4 Identifikácia potrieb, východísk a možných riešení:

Pri stanovovaní globálnych a špecifických cieľov boli do úvahy vzaté determinanty možného rozvoja územia, teda vnútorné a vonkajšie prostredie, dopyt po území ako celku, ale aj čiastkový dopyt na území, potenciál rozvoja územia a schopnosť jeho využitia (v oblasti prírodno- geografickej, socio- demografickej, socio- ekonomickej a inovačnej), kvalita riadenia územia (schopnosť a miera implementácie jednotlivých politík), dostupnosť a kvalita služieb a ďalšie. Rozvojový potenciál územia je definovaný na základe výstupov analytickej časti a SWOT analýzy vypracovanej v rámci tohto materiálu. Potreby, východiská a možné riešenia týkajúce sa obce a navrhnuté komplementárne k územiu okresu Stropkov, sú v nasledujúcej časti koncipované v 1. kroku všeobecne a následne v 2. kroku sú rozpracované do konkrétnych potrieb, východísk, resp. možných riešení.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre sa prioritne, a teda aj prierezovo, v rámci opatrení a jednotlivých aktivít zameriava na podporu tvorby pracovných miest prostredníctvom mobilizácie zhodnocovania vnútorného potenciálu a rast kvality života obyvateľov na dotknutom území.

S cieľom udržateľného využívania a zhodnocovania potenciálu územia obce boli definované potreby generujúce výzvy v nasledujúcich oblastiach:

- vidiecky cestovný ruch, agroturizmus
- pôdohospodárstvo
- energetický potenciál

Vidiecky cestovný ruch, agroturizmus

Jeho vznik a udržateľnosť je podmienená existenciou ponuky vhodných prírodných a kultúrnych podmienok, kvalitnej technickej, environmentálnej, voľnočasovej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej so službami a určitým stupňom ekonomického, technického a sociálneho rozvoja. Jeho podstatou je ponuka rôznych voľnočasových aktivít na vidieku, najmä v horských a podhorských oblastiach, s možnosťou ubytovania sa v rodinách, vidieckych domoch alebo v účelových komerčných ubytovacích zariadeniach. Vidiecky cestovný ruch a agroturizmus zhodnocujú prostredníctvom produktov cestovného ruchu s vysokou pridanou

hodnotou ekonomický potenciál vidieckej krajiny, a to najmä vďaka jej prírodným, historickým a kultúrnym zdrojom, miestnym tradíciám, vďaka zdravému vidieckemu prostrediu a miestnym produktom a službám, ktoré sú súčasťou identity regiónu.

Identifikácia konkrétnych potrieb, východísk a možných riešení

1. Efektívne využívať endogénne zdroje
2. Chrániť a „zhodnocovať“ kultúrne a prírodné dedičstvo.
3. Vytvoriť vhodné podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb
4. Vytvoriť podmienky pre vznik nových pracovných príležitostí atraktívnych pre mladých ľudí.
5. Podporovať rozvoj aktívneho vidieckeho cestovného ruchu.
6. Podporovať vznik inovatívnych produktov v oblasti vidieckeho cestovného ruchu s vyššou pridanou hodnotou, integrujúcich moderné trendy.
7. Zvýšiť záujem o poľnohospodársku výrobu, živočíšnu aj špeciálnu rastlinnú.
8. Podporiť vznik nových výrobkov s vyššou pridanou hodnotou, motivovať k zakladaniu mikro a malých podnikov, podnietiť zvyšovanie zamestnanosti.
9. Modernizovať všetky typy infraštruktúr (infraštruktúry malých rozmerov, technickej, sociálnej a infraštruktúry súvisiacej s voľným časom v nadväznosti na podporu aktívneho a zdravého starnutia.
10. Budovať kvalitnú environmentálnu infraštruktúru s cieľom zlepšenia odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd a lepšieho prístupu ku kvalitnej vode.
11. Klásť väčší dôraz na zvyšovanie energetickej efektívnosti
12. Klásť väčší dôraz na ochranu biologickej diverzity, lepší ekosystémový prístup vrátane budovania zelených infraštruktúr.

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia, globálne a špecifické ciele sú súčasťou strategickej časti, ktorá primárne definuje želaný stav v obci na konci riešeného časového obdobia. Ciele sú kreované tematicky s priemetom do územia.

Z hľadiska posúdenia reálnosti dosahovania výstupov, výsledkov a dopadov implementácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zohľadňujú tieto ciele identifikované potreby, reálny potenciál a možnosti, špecifiká, ale aj možné ohrozenia počas implementácie.

Definovaná vízia, globálne a špecifické ciele korešpondujú s dokumentmi na regionálnej a národnej úrovni, ktoré nadväzujú na dokumenty Európskej únie.

Kvôli lepšej orientácii sú aj v strategickej časti vízia, globálne a špecifické ciele spracované prehľadne v tabuľkách.

Vízia:		
ZEMPLÍNSKE HÁMRE, ATRAKTÍVNA OBEC V PODHORÍ VIHORLATU		
Prioritná oblasť: Hospodárstvo	Prioritná oblasť: Sociálna	Prioritná oblasť: Environmentálna
Globálny cieľ		
Zabezpečiť vyvážený rozvoj územia obce Zemplínske Hámre		
Špecifický cieľ	Špecifický cieľ	Špecifický cieľ
<i>Zvýšiť výkonnosť miestnej ekonomiky</i>	<i>Podporiť výkonnosť miestnej ekonomiky zhodnotením prírodného a kultúrneho potenciálu</i>	<i>Udržať výkonnosť miestnej ekonomiky zabezpečením kvalitných ekosystémových služieb</i>

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

V programovej časti sú na základe identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení, definované konkrétne investičné zámery, ktoré obec plánuje realizovať v období 2016 – 2023, a ktoré sú podmienkou pre zvyšovanie výkonnosti rôznych typov subjektov, ktorých aktivity v riešenom území prispievajú ku zvyšovaniu výkonnosti miestnej ekonomiky.

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
HOSPODÁRSTVO	1.1.1 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti mikro, malého a stredného podnikania	1.1.1.1 Rozšírenie IBV vrátane technického vybavenia
		1.1.1.2 Príprava priemyselného parku v obci
	1.1.2 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti vidieckeho cestovného ruchu	1.1.2.1 Záchrana poslednej drevenice v obci
		1.1.2.2 Zriadenie kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku pri kameňolome
		1.1.2.3 Revitalizácia sninskej úzkokoľajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
SOCIÁLNA	2.1.1 Investovanie do infraštruktúry podporujúcej vidiecky cestovný ruch a voľnočasové vyžitie	2.1.1.1 Výstavba multifunkčného školského ihriska
		2.1.1.2 Dom športu – rekonštrukcia a nadstavba
	2.1.2 Investície do technickej infraštruktúry podporujúcej zvýšenie bezpečnosti v obci	2.1.2.1 Novostavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií
		2.1.2.2 Výstavba chodníkov v obci
		2.1.2.3 Rekonštrukcia príjazdovej cesty a oplatenie cintorína
		2.1.2.4 Doplnenie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu
		2.1.2.5 Výstavba hasičskej zbrojnice
	2.1.3 Investície do zhodnocovania majetku obce	2.1.3.1 Rekonštrukcia verejných rozvodov, elektriny, telekom. sietí, vodovodu
		2.1.3.2 Rekonštrukcia rozvodov obecnej káblovej TV
		2.1.3.3 Rekonštrukcia obecného úradu
		2.1.3.4 Interiérové vybavenie budov

	2.1.3.5 Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy na zariadenie sociálnej starostlivosti
--	--

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
ENVIRON- MENTÁLNA	3.1.1 Investície do udržania a zvýšenia kvality environmentálnej infraštruktúry	3.1.1.1 Dokončenie kanalizácie v obci
		3.1.1.2 Realizácia vodozádržných opatrení mimo vodného toku
		3.1.1.3 Vybudovanie plničky pramenitej vody

V záujme dosiahnutia cieľov v rámci jednotlivých oblastí je potrebné zabezpečiť podmienky pre efektívne a cielené využitie finančných zdrojov obce, príspevkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov, rôznych finančných mechanizmov a dotácií, štátneho rozpočtu a vlastných finančných zdrojov prijímateľov.

V záujme dosahovania špecifických cieľov je nutné cielene nasmerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom pre daný špecifický cieľ a zabezpečiť tak výkonnosť a rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.

5.1 Špecifikácia a popis opatrení

V časti Špecifikácia a popis opatrení je načrtnutý výber a zameranie opatrení a konkrétne vymedzenie územných a tematických investícií do oblastí s potenciálom rastu a rozvoja. Samospráva má záujem v období 2016 – 2023 zabezpečiť konkurencieschopnosť a stabilitu miestnej ekonomiky integráciou dostupných zdrojov (ľudských, materiálnych, finančných), ako aj integráciou existujúcej legislatívy a ďalších dokumentov na rôznych úrovniach do strategických dokumentov obce. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj.

V priebehu implementácie tohto dokumentu budú všetky aktivity realizované v súlade s platnou legislatívou a s ohľadom na zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

1 GLOBÁLNY CIEĽ: ZABEZPEČIŤ VYVÁŽENÝ ROZVOJ ÚZEMIA OBCE ZEMPLÍNSKE HÁMRE

1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ : ZVÝŠIŤ VÝKONNOSŤ MIESTNEJ EKONOMIKY

Zvýšenie výkonnosti miestnej ekonomiky plánuje obec dosiahnuť investíciami do nasledujúcich oblastí, integráciou jednotlivých procesov a dostupných zdrojov (finančných, ľudských, materiálnych a iných). Nevyhnutnou súčasťou je rešpektovanie existujúcej legislatívy, ako aj ďalších dokumentov na rôznych úrovniach.

Vzhľadom na členstvo SR v Európskej únii je oblasť regionálneho rozvoja čoraz viac ovplyvňovaná schopnosťou miestnej správy získavať finančné prostriedky. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj. Priamymi aktérmi s významným vplyvom na vnútorný rozvoj regiónov sú popri regionálnej a miestnej samospráve aj lokálni podnikatelia a občianska spoločnosť. Vnútorný rozvoj vidieckych regiónov bude aj naďalej postavený na vytváraní priaznivého prostredia pre podnikanie, teda rozvoj mikro, malého a stredného podnikania, na efektívnej diverzifikácii činností aj v oblasti služieb, na vytváraní verejno-súkromných partnerstiev, na budovaní technickej a občianskej infraštruktúry a ďalšom zhodnocovaní existujúceho potenciálu.

V priebehu implementácie tohto dokumentu budú všetky aktivity realizované v súlade s platnou legislatívou a s ohľadom na zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Príprava priemyselného parku, investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti mikro, malého a stredného podnikania, vytvorí v obci prostredie priaznivé pre vznik nových pracovných príležitostí a podporí tvorbu nových pracovných miest.

Aj z dôvodu úbytku obyvateľstva – migračnému úbytku, ktorý je v Prešovskom kraji spôsobený najmä sťahovaním mladých ľudí za prácou do regiónov ponúkajúcich viac pracovných príležitostí, plánuje samospráva posilniť sociálnu infraštruktúru rozšírením IBV a vytvoriť tak vhodnejšie podmienky pre bývanie, čím podporí vznik vhodného prostredia pre vyššie uvedené aktivity.

Opatrenie 1.1.1: Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti mikro, malého a stredného podnikania

Aktivita 1.1.1.1: Rozšírenie IBV vrátane technického vybavenia

Aktivita 1.1.1.2: Príprava priemyselného parku v obci

Vývoj situácie v oblasti vidieckeho cestovného ruchu vo vyspelejších krajinách z dlhodobého hľadiska naznačuje, že v zaostávajúcich regiónoch, v obciach s vhodnými podmienkami je potrebné podporovať rozvoj vidieckeho turizmu ako významnej ekonomickej aktivity obcí. Dôležitým faktorom je schopnosť zhodnocovať rozvojový potenciál prostredníctvom vhodne zvolených aktivít. Dopyt po službách súvisiacich s VCR vyvoláva potrebu vytvárania nových pracovných miest, a to tak vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore. V samotnej obci by sa vytváralo priaznivé prostredie pre vznik mikro, malých a stredných podnikov, čo by aspoň čiastočne mohlo zamedziť odliv mladých ľudí z obce. Nie bezvýznamnou pridanou hodnotou je realizácia aktivít zachovávajúcich regionálnu a kultúrnu identitu bez negatívneho vplyvu na životné prostredie. Práve vďaka svojej polohe obec plánuje využiť a zhodnotiť potenciál dôležitý pre tento segment. Vidiecky cestovný ruch, vrátane agroturizmu, zameraný na rekreačné a relaxačné činnosti sa z hľadiska tvorby pracovných príležitostí a ponuky pracovných miest, ale aj z hľadiska rastu a rozvoja miestnej ekonomiky, a tým aj zvyšovania kvality života obyvateľov, stáva veľmi dôležitým sektorom. Toto odvetvie napomáha najmä rozvoju regiónov s malou hustotou obyvateľstva, vzdialenejších od väčších mestských centier rozkladajúcich sa v kvalitnom životnom prostredí s dobrou dopravnou dostupnosťou a kvalitnými ubytovacími službami.

Záchranou poslednej drevenice v obci, zriadením kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku pri kameňolome a revitalizáciou sninskej úzkokoľajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi plánuje samospráva ponúknuť svojim obyvateľom a návštevníkom inovatívne, atraktívne prípadne aj nezvyčajné aktivity. Rekonštrukciou 4800m trasy bývalej lesnej úzkokoľajky (asfaltový povrch), zriadením interaktívneho náučného chodníka po trase, vybudovaním nástupištia na Sninských rybníkoch, vybudovaním stanice a depa pre cestný vláčik s 2 vozňami v Zemplínskych Hámroch a zakúpením cestného turistického vláčika plánuje obec podporiť rozvoj oblasti vidieckeho cestovného ruchu, pre ktorý má dostatočný prírodný, ale taktiež historický potenciál. V katastrálnom území obce sa nachádza **Chránená krajinná oblasť Vihorlat**. Južná časť katastrálneho územia obce patrí spadá do **Chráneného vtáčieho územia Vihorlat**, ktoré prekrýva približne 1/3 územia CHKO Vihorlat a je tvorené mozaikou biotopov. Katastrálne územie obce patrí zároveň do **chráneného územia** s názvom **Morské oko**. Katastrálne územie zasahuje svojim juhovýchodným výbežkom do priestoru nadregionálneho biokoridoru Vihorlat – Poloniny a do severného okraja biocentra provincionálneho významu Vihorlatský prales.

Počas roka sa v obci konajú rôzne podujatia. Obec je však atraktívna svojou polohou v doline Barnovho potoka, zaujímavá múzeom s expozíciami priemyselnej výroby a etnografie, ktoré je výnimočné najmä vystavenými strojmi, štôľňami, bucharmi a inými charakteristickými exponátmi. Jedinečný je taktiež Hámorský náučný chodník prezentujúci priemyselnú činnosť osady v minulosti spätú s ťažbou a spracovaním železnej rudy, výrobou dreveného uhlia a dopravou dreva.

Pre udržanie a rast vidieckej zamestnanosti je nesporne dôležitý počet a stabilita podnikateľských subjektov v obci. Obec plánuje rozvoj vidieckeho cestovného ruchu naďalej podporovať udržiavaním turistických chodníkov a doplnkovej infraštruktúry.

Opatrenie 1.1.2 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti vidieckeho cestovného ruchu

Aktivita 1.1.2.1 Záchrana poslednej drevenice v obci

Aktivita 1.1.2.2 Zriadenie kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku pri kameňolome

Aktivita 1.1.2.3 Revitalizácia sninskej úzkokoľajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

2 GLOBÁLNY CIEĽ: ZABEZPEČIŤ VYVÁŽENÝ ROZVOJ ÚZEMIA OBCE ZEMPLÍNSKE HÁMRE

2.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ: PODPORIŤ VÝKONNOSŤ MIESTNEJ EKONOMIKY ZHODNOTENÍM PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO POTENCIÁLU

Samospráva chápe voľný ako čas, ktorý je určený na relax, oddych, aktivity spojené s posilňovaním zdravia, aktivity podporujúce utužovanie spoločenských kontaktov, seberealizáciu, tento čas však každý venuje aktivitám s rôznou hodnotou. V súčasnosti prevláda medzi mnohými deťmi a mladými ľuďmi nepriaznivý trend. Voľný čas, chápaný ako významná, individuálna a spoločenská hodnota, a jeho správne využitie plní zároveň preventívnu funkciu pri predchádzaní patologickým javom. K rozvoju voľnočasových aktivít plánuje obec prispieť najmä dvoma investíciami. Jednak investíciou podporujúcou výstavbu multifunkčného školského ihriska a jednak investíciou do rekonštrukcie a nadstavby Domu športu, keďže zástupcovia samosprávy si uvedomujú, že zmysluplné využívanie voľného času

je determinantom kvality života aj v ponímaní dospelých, kde však trávenie voľného času má skôr funkciu seberealizačnú a zdravotno – hygienickú, prípadne socializačnú.

Opatrenie 2.1.1: Investovanie do infraštruktúry podporujúcej vidiecky cestovný ruch a voľnočasové využitie

Aktivita 2.1.1.1 Výstavba multifunkčného školského ihriska

Aktivita 2.1.1.2 Dom športu – rekonštrukcia a nadstavba

Kvalitná technická infraštruktúra má z hľadiska vplyvu vonkajších a vnútorných predpokladov význam rozvojového faktora, ovplyvňujúceho rozvoj podnikania, rozvoj všetkých sektorov miestnej ekonomiky a rast jej konkurencieschopnosti. Samospráva plánuje zvýšiť atraktivitu prostredia lepšou dostupnosťou a bezpečnosťou v rámci obce. Obec, ako prenesený výkon štátnej správy, vykonáva aj miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií. Vybudovaním kvalitnej dopravnej infraštruktúry, novostavbou a rekonštrukciou miestnych komunikácií a výstavbou chodníkov podporí prítťažnosť a atraktivnosť územia.

V rámci bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce je jednou z úloh obce zabezpečiť kvalitné verejné osvetlenie s nízkymi nárokmi na spotrebu elektrickej energie, v prípade potreby v súlade s platnou legislatívou zabezpečiť zahustenie svetelných bodov. V rámci lepšej informovanosti obyvateľov, na ochranu verejného poriadku, bezpečnosti, zdravia, života a majetku, samospráva plánuje investovať do inštalácie obecného rozhlasu a výstavby hasičskej zbrojnice.

Opatrenie 2.1.2 Investície do technickej infraštruktúry podporujúcej zvýšenie bezpečnosti v obci

Aktivita 2.1.2.1 Novostavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií

Aktivita 2.1.2.2 Výstavba chodníkov v obci

Aktivita 2.1.2.3 Rekonštrukcia príjazdovej cesty a oplotenie cintorína

Aktivita 2.1.2.4 Doplnenie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu

Aktivita 2.1.2.5 Výstavba hasičskej zbrojnice

Udržateľný rozvoj lokálnych ekonomík a zvyšovanie ich konkurencieschopnosti zabezpečuje najmä efektívne využívaný potenciál prírodných zdrojov. Takýto prístup podporuje zvyšovanie zamestnanosti a prispieva k ochrane a šetreniu prírodných zdrojov.

Ku zvýšeniu kvality života obyvateľov, ale aj návštevníkov prispeje rekonštrukcia obecného úradu. Z hľadiska zachovania kvalitných ekosystémových služieb obec vykoná rekonštrukciu obecného úradu v súlade so Smernicou o energetickej hospodárnosti budov (2002/91/ES vs. 2010/31/EU).

Opatrenie 2.1.3 Investície do zhodnocovania majetku obce

Aktivita 2.1.3.1 Rekonštrukcia verejných rozvodov, elektriny, telekom. sietí, vodovodu

Aktivita 2.1.3.2 Rekonštrukcia rozvodov obecnej káblovej TV

Aktivita 2.1.3.3 Rekonštrukcia obecného úradu

Aktivita 2.1.3.4 Interiérové vybavenie budov

Aktivita 2.1.3.5 Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy na zariadenie sociálnej starostlivosti

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA

3. GLOBÁLNY CIEĽ: ZABEZPEČIŤ VYVÁŽENÝ ROZVOJ ÚZEMIA OBCE ZEMPLÍNSKE HÁMRE

3.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ : UDRŽAŤ VÝKONNOSŤ MIESTNEJ EKONOMIKY ZABEZPEČOVANÍM KVALITNÝCH EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB

Zachovaniu zdravých ekosystémov, ktoré by aj naďalej mohli spoločnosti poskytovať cenné služby, ako napríklad čistý vzduch a pitnú vodu, napomôže budovanie kvalitnej infraštruktúry. Jedným z hlavných faktorov ovplyvňujúcich rozvoj miestnej ekonomiky a zvyšovanie jej konkurencieschopnosti je zabezpečenie udržateľného a efektívneho využívania potenciálu prírodných zdrojov a ochrana a podpora zvyšovania kvality životného prostredia.

Z dôvodu plnenia záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o prístupí SR k EÚ a zo záväzkov vyplývajúcich zo smernice 91/271/EHS je potrebné, aby SR dobudovala infraštruktúru v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd ako základnej environmentálnej služby. Toto opatrenie má nepriamy vplyv na vytváranie podmienok pre investovanie a rozvoj

podnikateľských aktivít s následnou možnosťou vytvárania pracovných miest. Samospráva plánuje dokončenie kanalizácie.

Opatrenia na znižovanie rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klím budú realizované v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami, ktorým je transponovaná smernica 2007/60/ES, a to realizáciou vodozádržných opatrení mimo vodného toku.

Ku zvýšeniu kvality služieb, ako aj ku podpore podnikania prispeje obec vybudovaním plničky pramenitej vody.

Opatrenie 3.1.1 Investície do udržania a zvýšenia kvality environmentálnej infraštruktúry

Aktivita 3.1.1.1 Dokončenie kanalizácie v obci

Aktivita 3.1.1.2 Realizácia vodozádržných opatrení mimo vodného toku

Aktivita 3.1.1.3 Vybudovanie plničky pramenitej vody

5.2 Projektové zámery

P. č.	Názov investora	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Stručný popis, resp. poznámky	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Predpokladaná realizácia (od - do)	Predpokladané náklady (EUR)	Realizácia projektu je viazaná na	Pripravenosť projektového zámeru
					Oblasť	Katégoria	Iné				
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
12.											
13.											
14.											

5.3 Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO					
Aktivita 1.1.1.1: Rozšírenie IBV vrátane technického vybavenia					
Základné údaje					
<i>Garant:</i>		Obec			
<i>Kontaktná osoba</i>		Starosta / poverená osoba			
<i>Začatie a ukončenie projektu</i>		2018			
<i>Súčasný stav projektu</i>		Spracovaná projektová dokumentácia			
<i>Stav pred realizáciou</i>		Nedostatočná kapacita IBV			
<i>Cieľ</i>		Zvýšiť výkonnosť miestnej ekonomiky			
<i>Výstup</i>		Väčšia kapacita IBV			
<i>Výsledok</i>		Lepšie podmienky pre bývanie			
<i>Dopad</i>		Dostupnejšie bývanie			
Realizácia projektu					
<i>Fáza /míľnik</i>		<i>Predpokladaný termín</i>			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2018			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2018			
Verejné obstarávanie a podpis zmluvy		2018			
Realizácia projektu / kolaudácia		2018			
Financovanie projektu					
<i>Druh výdavku</i>	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie					
Realizácia		x	x	x	
Spolu	1 000 000	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO					
Aktivita 1.1.2.3					
Revitalizácia sninskej úzkokoľajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi					
Základné údaje					
<i>Garant:</i>		Obec			
<i>Kontaktná osoba</i>		Starosta / poverená osoba			
<i>Začatie a ukončenie projektu</i>		2018 - 2019			
<i>Súčasný stav projektu</i>		Pripravené povolenia, stanoviská			
<i>Stav pred realizáciou</i>		Zlý technický stav			
<i>Cieľ</i>		Zvýšiť výkonnosť miestnej ekonomiky			
<i>Výstup</i>		Revitalizovaná sninská úzkokoľajka			
<i>Výsledok</i>		Zvýšený dopyt po službách v oblasti CR			
<i>Dopad</i>		Lepšia výkonnosť miestnej ekonomiky			
Realizácia projektu					
<i>Fáza /míľnik</i>		<i>Predpokladaný termín</i>			

Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)	2018/2019				
Príprava a podanie žiadosti o NFP	2018/2019				
Verejné obstarávanie a podpis zmluvy	2018/2019				
Realizácia projektu / kolaudácia	2019				
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie					
Realizácia	650 000	x	x	x	
Spolu	650 000	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

Aktivita 2.1.2.2 Výstavba chodníkov v obci

Základné údaje

Garant:	Obec
Kontaktná osoba	Starosta / poverená osoba
Začatie a ukončenie projektu	2018 - 2020
Súčasný stav projektu	Spracovaná projektová dokumentácia
Stav pred realizáciou	Absencia chodníkov v niektorých častiach obce
Cieľ	Podporiť výkonnosť miestnej ekonomiky zhodnotením prírodného a kultúrneho potenciálu
Výstup	Nové chodníky
Výsledok	Lepšia dostupnosť a vyššia bezpečnosť
Dopad	Vyššia kvalita života

Realizácia projektu

Fáza /míľnik	Predpokladaný termín
--------------	----------------------

Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)	
Príprava a podanie žiadosti o NFP	2018 - 2020
Verejné obstarávanie a podpis zmluvy	2018 - 2020
Realizácia projektu / kolaudácia	2020

Financovanie projektu

Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	500 000	x	x	x	
Spolu	500 000	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA					
Aktivita 3.1.1.1 Dokončenie kanalizácie v obci					
Základné údaje					
<i>Garant:</i>		Obec			
<i>Kontaktná osoba</i>		Starosta / poverená osoba			
<i>Začatie a ukončenie projektu</i>		2021			
<i>Súčasný stav projektu</i>		Spracovaná projektová dokumentácia			
<i>Stav pred realizáciou</i>		Nedokončená kanalizácia v obci			
<i>Cieľ</i>		Udržať výkonnosť miestnej ekonomiky zabezpečením kvalitných ekosystémových služieb			
<i>Výstup</i>		Dokončená kanalizácia v obci			
<i>Výsledok</i>		Zvýšenie kvality environmentálnej infraštruktúry			
<i>Dopad</i>		Vyššia kvalita života			
Realizácia projektu					
<i>Fáza /míľnik</i>		<i>Predpokladaný termín</i>			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2021			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2021			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2021			
Realizácia projektu / kolaudácia		2021			
Financovanie projektu					
<i>Druh výdavku</i>	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	200 000	x	x	x	
Spolu	200 000	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA					
Aktivita 3.1.1.2 Realizácia vodozádržných opatrení mimo vodného toku					
Základné údaje					
<i>Garant:</i>		Obec			
<i>Kontaktná osoba</i>		Starosta / poverená osoba			
<i>Začatie a ukončenie projektu</i>		2021 - 2024			
<i>Súčasný stav projektu</i>		Spracovaná projektová dokumentácia			
<i>Stav pred realizáciou</i>		Nerealizované vodozádržné opatrenia			
<i>Cieľ</i>		Udržať výkonnosť miestnej ekonomiky zabezpečením kvalitných ekosystémových služieb			
<i>Výstup</i>		Realizované vodozádržné opatrenia			
<i>Výsledok</i>		Vyššia bezpečnosť obyvateľov			
<i>Dopad</i>		Vyššia kvalita života			

Realizácia projektu					
<i>Fáza /míľnik</i>		<i>Predpokladaný termín</i>			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2021 - 2024			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2021 - 2024			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2021 - 2024			
Realizácia projektu / kolaudácia		2024			
Financovanie projektu					
<i>Druh výdavku</i>	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	600 000	x	x	x	
Spolu	600 000	x	x	x	

5.4 Merateľné ukazovatele

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené ukazovatele výstupu alebo výsledku. Výstupy nevedú ku kvalitatívnemu posudzovaniu. Indikátory výstupov sú merané vo fyzikálnych jednotkách ako je počet, kus, m, m².

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
Opatrenie 1.1.1 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti mikro, malého a stredného podnikania				
<i>Aktivita 1.1.1.1 Rozšírenie IBV vrátane technického vybavenia</i>				
Výstupu	Plocha rozšírenia IBV	m ²	0	
<i>Aktivita 1.1.1.2 Príprava priemyselného parku v obci</i>				
Výstupu	Nová plocha priemyselného parku	hektár	0	
Opatrenie 1.1.2 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti vidieckeho cestovného ruchu				
<i>Aktivita 1.1.2.1 Záchrana poslednej drevenice v obci</i>				
Výsledku	Počet návštevníkov drevenice	osoba / rok	0	
<i>Aktivita 1.1.2.2 Zriadenie kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku pri kameňolome</i>				
Výstupu	Nová plocha enviro-parku	m ²	0	
Výsledku	Počet návštevníkov	osoba / rok	0	
<i>Aktivita 1.1.2.3 Revitalizácia sninskej úzkokoľajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi</i>				
Výstupu	Dĺžka revitalizovanej úzko-koľajovej trate	m	0	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
Opatrenie 2.1.1 Investovanie do infraštruktúry podporujúcej vidiecky cestovný ruch a voľnočasové využitie				
<i>Aktivita 2.1.1.1 Výstavba multifunkčného školského ihriska</i>				
Výstupu	Plocha nového multifunkčného ihriska	m ²	0	
<i>Aktivita 2.1.1.2 Dom športu – rekonštrukcia a nadstavba</i>				
Výstupu	Rekonštruovaná plocha	m ²	0	
Opatrenie 2.1.2 Investície do technickej infraštruktúry podporujúcej zvýšenie bezpečnosti v obci				
<i>Aktivita 2.1.2.1 Novostavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií</i>				
Výstupu	Dĺžka nových miestnych komunikácií	m	0	
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií	m	0	
<i>Aktivita 2.1.2.2 Výstavba chodníkov v obci</i>				
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov	m	0	
<i>Aktivita 2.1.2.3 Rekonštrukcia prístupovej cesty a oplotenie cintorína</i>				
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovanej prístupovej cesty	m	0	
Výstupu	Plocha s novým oplotením	m ²	0	

<i>Aktivita 2.1.2.4 Doplnenie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu</i>				
Výstupu	Počet nových svetelných bodov verejného osvetlenia	kusov	0	
<i>Aktivita 2.1.2.5 Výstavba hasičskej zbrojnice</i>				
Výstupu	Nová hasičská zbrojnica	počet	0	1
<i>Opatrenie 2.1.3 Investície do zhodnocovania majetku obce</i>				
<i>Aktivita 2.1.3.1 Rekonštrukcia verejných rozvodov, elektriny, telekom. sietí, vodovodu</i>				
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovaných rozvodov elektriny	m	0	
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovaných rozvodov telekomunikačných sietí	m	0	
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovanej vodovodnej siete	m	0	
<i>Aktivita 2.1.3.2 Rekonštrukcia rozvodov obecnej káblovej TV</i>				
Výstupu	Dĺžka zrekonštruovaných rozvodov	m	0	
<i>Aktivita 2.1.3.3 Rekonštrukcia obecného úradu</i>				
<i>Aktivita 2.1.3.4 Interiérové vybavenie budov</i>				
Výstupu	Počet obecných objektov s novým materiálno-technickým vybavením	ks	0	5
<i>Aktivita 2.1.3.5 Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy na zariadenie sociálnej starostlivosti</i>				
Výsledku	Počet klientov	osoba	0	

PRIORITNÁ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
<i>Opatrenie 3.1.1 Investície do udržania a zvýšenia kvality environmentálnej infraštruktúry</i>				
<i>Aktivita 3.1.1.1 Dokončenie kanalizácie v obci</i>				
Výstupu	Dĺžka novej kanalizačnej siete v obci	m	0	
Výsledok	Počet domácností napojených na obecnú kanalizáciu	počet		
<i>Aktivita 3.1.1.2 Realizácia vodozádržných opatrení mimo vodného toku</i>				
Výsledok	Počet ekvivalentných obyvateľov, dotknutých realizáciou vodozádržných opatrení	osoba	0	
<i>Aktivita 3.1.1.3 Vybudovanie plničky pramenitej vody</i>				
Výstupu	Počet plničiek	ks	0	1

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR OBCE, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie

Kvalita implementácie PHSR obce na obdobie 2016 - 2023 bude závisieť od prístupu manažmentu obce k jednotlivým výzvam, ako aj od úrovne spolupráce s jednotlivými partnermi, ktorých výber je ovplyvnený identifikovanými konkrétnymi potrebami, východiskami a možnými riešeniami. Výber riešených tém súvisí s víziou vybudovať obec integrujúcu poznatky z minulosti cez prítomnosť do budúcnosti. Spokojnosť obyvateľov a návštevníkov bude reakciou na dostupnosť pracovných príležitostí, a kvalitných služieb v kvalitnom prostredí. Schválenie, koordinácia, plánovaná implementácia a monitorovanie implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre na obdobie 2016 – 2023 je v súlade so zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov v kompetencii Zastupiteľstva obce.

6.2 Komunikačná stratégia a koordinácia

Počas vypracovávania strategického dokumentu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na obdobie 2016 - 2023 samospráva spolupracovala pri príprave jednotlivých prioritných oblastí s internými aj externými odborníkmi, sociálno -ekonomickými partnermi.

1. Konzultácie jednotlivých krokov - činností samosprávy a dodávateľa diela v rámci prípravy a spracovania dokumentu
2. Pracovné stretnutia
3. Dotazníkový prieskum
4. Elektronická komunikácia
5. Poskytnutie informácie o príprave dokumentu na webovej stránke obce a dotknutých subjektov
6. Zaslanie pripomienok ku pripravovanému dokumentu v súlade so zákonom 24/2006 Z.z a ich zohľadnenie v procese implementácie dokumentu
7. Poskytovanie informácií v procese implementácie strategického dokumentu v závislosti od požiadaviek a vo vzťahu k dotknutým cieľovým skupinám v súkromnom a verejnom sektore

6.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude sledovať napĺňanie definovaných cieľov prostredníctvom definovaných ukazovateľov a sledovať prínos cielene umiestnených investícií

k rozvoju miestnej ekonomiky a rastu jej konkurencieschopnosti. Dôraz bude kladený na zvýšenie počtu pracovných miest, diverzifikáciu činností, zavádzania inovatívnych technológií a vznik nových kreatívnych činností. Počiatočný a konečný stav sledovaných monitorovacích ukazovateľov sa v rámci priebežného posudzovania vplyvu stratégie na rozvoj územia porovná v každej správe. Monitorovacie ukazovatele budú sledované na základe údajov z priebežne realizovaných alebo ukončených projektov. Ich zber bude zabezpečovať osoba poverená zastupiteľstvom obce jedenkrát ročne a spracuje ich do výslednej podoby.

Cieľom merateľných ukazovateľov je sledovať, ako prostredníctvom efektívnejšieho využívania endogénnych zdrojov a najmä ich zhodnotením dochádza k rozvoju miestnej ekonomiky, rastu jej konkurencieschopnosti a tým ku zvyšovaniu spokojnosti a kvality života obyvateľov v obci. Sú členené na:

- a) ukazovatele výstupov - kvantitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- b) ukazovatele výsledkov - kvalitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- c) ukazovatele dopadu – predpokladajú kvantitatívnu zmenu na širšie územie do budúcnosti

6.4 Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2)

Akčný plán prioritnej oblasti: HOSPODÁRSTVO						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
Opatrenie 1.1.1 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti mikro, malého a stredného podnikania						
1.1.1.1 Rozšírenie IBV vrátane technického vybavenia	2018	x	x	x		získania finančných prostriedkov
1.1.1.2 Príprava priemyselného parku v obci	2022-2024	x	x	x		získania finančných prostriedkov
Opatrenie 1.1.2 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti vidieckeho cestovného ruchu						
1.1.2.1 Záchrana poslednej drevenice v obci	2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
1.1.2.2 Zriadenie kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku pri kameňolome	2021-2022	x	x	x		získania finančných prostriedkov
1.1.2.3 Revitalizácia sninskej úzkokoľajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi	2018-2019	x	x	x		získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: SOCIÁLNEJ						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
Opatrenie 2.1.1 Investovanie do infraštruktúry podporujúcej vidiecky cestovný ruch a voľnočasové vyžitie						
2.1.1.1 Výstavba multifunkčného školského ihriska	2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
2.1.1.2 Dom športu – rekonštrukcia a nadstavba	2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
Opatrenie 2.1.2 Investície do technickej infraštruktúry podporujúcej zvýšenie bezpečnosti v obci						
2.1.2.1 Novostavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2022	x	x	x		získania finančných prostriedkov
2.1.2.2 Výstavba chodníkov v obci	2018-2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
2.1.2.3 Rekonštrukcia príjazdovej cesty a oplotenie cintorína	2018-2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
2.1.2.4 Doplnenie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	2018	x	x	x		získania finančných prostriedkov
2.1.2.5 Výstavba hasičskej zbrojnice	2018	x	x	x		získania finančných prostriedkov

Opatrenie 2.1.3 Investície do zhodnocovania majetku obce						
<i>2.1.3.1 Rekonštrukcia verejných rozvodov, elektriny, telekom. sietí, vodovodu</i>	2018-2022	x	x	x		podpis zmluvy
<i>2.1.3.2 Rekonštrukcia rozvodov obecnej káblovej TV</i>	2019-2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.3.3 Rekonštrukcia obecného úradu</i>	2019-2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.3.4 Interiérové vybavenie budov</i>	2020	x	x	x		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.3.5 Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy na zariadenie sociálnej starostlivosti</i>	2022	x	x	x		získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: ENVIRONMENTÁLNEJ						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obce	Iné	
Opatrenie 3.1.1 Investície do udržania a zvýšenia kvality environmentálnej infraštruktúry						
<i>3.1.1.1 Dokončenie kanalizácie v obci</i>	2021	x	x	x		získania finančných prostriedkov
<i>3.1.1.2 Realizácia vodozádržných opatrení mimo vodného toku</i>	2022 - 2024	x	x	x		získania finančných prostriedkov
<i>3.1.1.3 Vybudovanie plničky pramenitej vody</i>	2020 - 2021	x	x	x		získania finančných prostriedkov

7 FINANČNÁ ČASŤ

V zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov „základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov, môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy“. Pri umiestňovaní investícií bude obec postupovať v súlade so zákonom. (Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov).

Zdroje financovania budú dopĺňané priebežne počas monitorovacích období.

7.1 Finančný plán

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť HOSPODÁRSTVO								
1.1.1 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti mikro, malého a stredného podnikania	<i>1.1.1.1 Rozšírenie IBV vrátane technického vybavenia</i>	2018	<i>1 000 000,- €</i>	x	x	x		
	<i>1.1.1.2 Príprava priemyselného parku v obci</i>	2022 - 2024	<i>1 000 000,- €</i>	x	x	x		
1.1.2 Investovanie do zvyšovania konkurencieschopnosti vidieckeho cestovného ruchu	<i>1.1.2.1 Záchrana poslednej drevenice v obci</i>	2020	<i>150 000,- €</i>	x	x	x		
	<i>1.1.2.2 Zriadenie kultúrno-spoločenskej zóny v enviro-parku pri kameňolome</i>	2021-2022	<i>200 000,- €</i>	x	x	x		
	<i>1.1.2.3 Revitalizácia sninskej úzkokol'ajky medzi obcou Zemplínske Hámre a Sninskými rybníkmi</i>	2018 - 2019	<i>650 000,- €</i>	x	x	x		
Spolu			3 000 000,00€	x	x	x		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet o obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť SOCIÁLNA								
2.1.1 Investovanie do infraštruktúry podporujúcej vidiecky cestovný ruch a voľ'nočasové vyžitie	<i>2.1.1.1 Výstavba multifunkčného školského ihriska</i>	2020	<i>70 000,- €</i>	x	x	x		
	<i>2.1.1.2 Dom športu – rekonštrukcia a nadstavba</i>	2020	<i>200 000,- €</i>	x	x	x		

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre
na obdobie 2016 - 2023

2.1.2 Investície do technickej infraštruktúry podporujúcej zvýšenie bezpečnosti v obci	<i>2.1.2.1 Novostavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií</i>	2022	800 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.2.2 Výstavba chodníkov v obci</i>	2018 - 2020	500 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.2.3 Rekonštrukcia príjazdovej cesty a oplotenie cintorína</i>	2018 - 2020	80 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.2.4 Doplnenie verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu</i>	2018	60 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.2.5 Výstavba hasičskej zbrojnice</i>	2018	100 000,- €	X	X	X		
2.1.3 Investície do zhodnocovania majetku obce	<i>2.1.3.1 Rekonštrukcia verejných rozvodov, elektriny, telekom. sietí, vodovodu</i>	2018 - 2022	1 500 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.3.2 Rekonštrukcia rozvodov obecnej káblovej TV</i>	2019 - 2020	40 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.3.3 Rekonštrukcia obecného úradu</i>	2019 - 2020	150 000,- €	X	X	X		
	<i>2.1.3.4 Interiérové vybavenie budov</i>	2020	150 000,- €					
	<i>2.1.3.5 Rekonštrukcia budovy bývalej materskej školy na zariadenie sociálnej starostlivosti</i>	2022	400 000,- €	X	X	X		
Spolu			4 050 000,00€	X	X	X		

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre
na obdobie 2016 - 2023

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť ENVIRONMENTÁLNA								
3.1.1 Investície do udržania a zvýšenia kvality environmentálnej infraštruktúry	<i>3.1.1.1 Dokončenie kanalizácie v obci</i>	2021	200 000,- €	x	x	x		
	<i>3.1.1.2 Realizácia vodozádržných opatrení mimo vodného toku</i>	2022 - 2024	600 000,- €	x	x	x		
	<i>3.1.1.3 Vybudovanie plničky pramenitej vody</i>	2020 - 2021	250 000,- €	x	x	x		
Spolu			1 050 000,00€	x	x	x		

8 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce predstavuje strednodobý plánovací dokument.

Predkladaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre na obdobie 2016 - 2023 je vypracovaný v súlade so zákonom 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja.

Ako výstup dokumentu sa predpokladá zvýšenie výkonnosti miestneho hospodárstva, a to zabezpečením integrácie jednotlivých procesov a integrácie dostupných finančných ľudských, materiálnych a iných zdrojov.

S ohľadom na priame a nepriame vplyvy na životné prostredie budú v rámci realizácie jednotlivých aktivít podporené len environmentálne prijateľné postupy s pozitívnym dopadom na životné prostredie. Rešpektovať budú platnú legislatívu pre ochranu životného prostredia a zdravia a budú podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení pri plnom rešpektovaní pripomienok, ktoré vzišli z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie od dotknutých subjektov.

Ďalšie kopírovanie a nakladanie so strategickým dokumentom:

**„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zemplínske Hámre na obdobie
2016 - 2023“**

podlieha zákonu 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom
(autorský zákon) a v znení neskorších predpisov.

9 POUŽITÉ ZDROJE

1. Štatistický úrad SR
2. Územný plán
3. Rozpočet obce
4. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
5. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
6. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov
7. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
8. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020
9. Program rozvoja vidieka Prešovského samosprávneho kraja
10. Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
11. Regionálna integrovaná územná stratégia PSK
12. Operačný program Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 - 2020
13. Operačný program Ľudské zdroje
14. Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh 2015
15. Koncepcia územného rozvoja Slovenska, 2001
16. Stratégia Európa 2020
17. Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 - 2020
18. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, 2010
19. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
20. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
21. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
22. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
23. Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2014 ZELENÁ SPRÁVA
24. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
25. <http://www.zemplinskehamre.sk/historia/>
26. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002 (**Geomorfologické jednotky** - Mazúr, E., Lukniš M., **Pôdy** - Rudolf Šály, Bohumil Šurina, **Klimatické oblasti** Milan Lapin, Pavel Faško, Marián Melo, Pavel Šťastný, Ján Tomlain)
27. Rozhodnutie OÚ Snina, odbor starostlivosti o ŽP, č. OU-SV-OSZP-2016/000501-015-R-JK zo dňa 12.5.2016

10 ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

atď.	a tak ďalej
č.	číslo
CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPH	daň z pridanej hodnoty
EAO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EO	ekvivalent obyvateľov
EZ	environmentálna záťaž
FO	fyzická osoba
gr.k.	gréckokatolícky
ha	hektár
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT	informačné technológie
JRD	jednotné roľnícke družstvo
km	kilometer
ks	kus
MAS	Miestna akčná skupina
max.	maximálne
min.	minimálne
MPRV	SR Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MZ	mestské zastupiteľstvo
MŽP	SR Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
napr.	napríklad
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NPR	národná prírodná rezervácia
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
o.z.	občianske združenie
OP IZ	Operačný program Ľudské zdroje
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PMO	pamiatkový objekt
p.n.l	pred naším letopočtom
PO	právnická osoba
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020

resp. respektíve
RIÚS Regionálna integrovaná územná stratégia
ROEP register obnovenej evidencie pozemkov
SHR samostatne hospodáriaci roľník
SK Slovensko
SK NACE rev. 2 štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2011 Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
SŠ stredná škola
SR Slovenská republika
STL strednotlaký plynovod
ŠR štátny rozpočet
TKO tuhý komunálny odpad
TTP trvalé trávne porasty
UIPŠ Ústav informácií a prognóz školstva
ÚZPF Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN Všeobecne záväzné nariadenie
ŠÚ SR Štatistický úrad Slovenskej republiky
VTL vysokotlaký plynovod
VÚC vyšší územný celok
Z. z. Zbierka zákonov
ŽoNFP žiadosť o nenávratný finančný príspevok